

Handboek Registergoederenrecht 2020-2021

Handboek REGISTER- GOEDEREN- RECHT

20|21

DEEL 1

ONDER HOOFDREDACTIE VAN | PROF. MR. DR. W. BURGERHART | PROF. MR. W.D. KOLKMAN | PROF. MR. L.C.A. VERSTAPPEN | AUTEURS | MR. A.J.M. ARENDS | PROF. MR. DR. W. BURGERHART | MR. M. COSTERS | MR. M.H.G. GIESBERS | MR. J.A.G. JANSEN | MR. W.I. JANSEN | MR. A.M. KLOOSTERMAN | PROF. MR. W.D. KOLKMAN | MR. G.J.C. LEKKERKERKER | MR. W. LOUWMAN | MR. W.A.P. NIEUWENHUIZEN | MR. DR. J.S.L.A.W.B. ROES | MR. F.A.M. SCHOENMAKER | MR. J. SEERDEN | MR. A.J.V. TIEROLFF | PROF. MR. L.C.A. VERSTAPPEN | MR. DR. I. VISSER | PROF. MR. F.J. VONCK | MR. A.C.M. DEVRIES | MR. L.E. WELKERS

Aanbevolen citeertitel: Auteur, Handboek Registergoederenrecht 2020/2021, p. *

www.notariaatonline.nl
www.walburgpers.nl

© 2020 Stichting Beheer Auteursrechten Praktijkhandboeken Notariaat te Haren (G)
© 2020 Uitgeversmaatschappij Walburg Pers, Zutphen

Alle rechten voorbehouden. Niets uit deze uitgave mag worden veelevoudigd, opgeslagen in een geautomatiseerd gegevensbestand, of openbaar gemaakt, in enige vorm of op enige wijze, hetzij elektronisch, mechanisch, door fotokopieën, opnamen of enige andere manier, zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van de uitgever.

Vormgeving: Marco Bolsenbroek, Prezns in Zutphen

ISBN 9789462494824
NUR 820

Voorwoord bij de eerste druk

Voor u ligt in twee banden het Handboek Registergoederenrecht 2006. Dit handboek is het tweede deel in een serie van in totaal vijf praktijkhandboeken die door meer dan zeventig auteurs uit het notariaat en voor het notariaat worden geschreven. Het eerste deel is het Handboek Boedelafwikkeling. Op stapel staan nog het Handboek Familievermogensrecht (verschijnt eind 2006), het Handboek Ondernemingsrecht (verschijnt begin 2007) en het Handboek Notarieel Ambt (verschijnt eind 2007).

De inhoud verschijnt ook op cd-rom, tezamen met bijna 300 modellen waarnaar in de tekst van het handboek wordt verwezen. De cd-rom treft u aan in een hoesje aan de binnenkant van de omslag.

Het handboek is geschreven door een gemêleerd team van civilisten en fiscalisten die vrijwel allemaal in de notariële praktijk werkzaam zijn: Hans Gräler, notaris te Den Bosch, Lex Hartman, notaris te Amsterdam, Stan van Heijst, notaris te Katwijk, Rob Hendriks, oud-hoofdinspecteur der registratie en successie, Paul Hoevenaars, notaris te Leidschendam, Ritzo Holtman, notaris te Utrecht, Hans Jansen, kandidaat-notaris te 's-Heerenberg, Geert Lekkerkerker, directeur bureau KNB, Wim Louwman, hoofdbewaarder Kadaster, Marc Robbers, kandidaat-notaris te Den Bosch, Sebastiaan Roes, kandidaat-notaris te Nijmegen en docent, verbonden aan het Centrum voor Notarieel recht van de Radboud Universiteit te Nijmegen, Martin Schoenmaker, notarieel jurist te Den Haag, Afina Wibbens-de Jong, docente notarieel recht Rijksuniversiteit Groningen en ondergetekende. Het fiscale deel staat onder redactie van Hans Stubbé en is geschreven door Rob van Baaren, oud-inspecteur van 's rijksbelastingen, thans rechter-plaatsvervanger te Zutphen en Arnhem, Jacqueline Klinkert-Cino, belastingadviseur te Den Haag, Albert van Orsouw, notaris te Utrecht, Jaap van Straaten, adviseur en oud-notaris te Amsterdam, en Hans Stubbé zelf natuurlijk.

Met de inbreng vanuit verschillende disciplines is getracht een voor de notariële praktijk nuttig handboek te maken. Dank is ondergetekende verschuldigd aan Erik Jan Bennema en Christa Wierda, beiden student-assistent aan de Rijksuniversiteit Groningen, voor het verzorgen van de uittreksels van de civiele rechtspraak. Sebastiaan Roes en de Groningse studenten Simone van der Chijs, Priscilla Lichtendonk en Irene Visser hebben verdienstelijk werk verricht door teksten op tik- en taalfouten door te lezen en de registers te verzorgen. Ook hen dank ik daarvoor.

De samenstellers hebben met een hoge mate van zorgvuldigheid het handboek tot stand gebracht. De samenstellers stipuleren evenwel dat de aansprakelijkheid voor schade voortvloeiende uit verborgen en niet verborgen gebreken wordt beperkt tot nihil. Iedere auteur is individueel verantwoordelijk voor de inhoud van zijn of haar bijdrage.

De auteurs ontvangen graag constructieve reacties en suggesties tot verbetering van hun werk. U kunt deze sturen naar: Rijksuniversiteit Groningen, Faculteit der Rechtsgeleerdheid, Vakgroep Privaatrecht en Notarieel recht, t.a.v. prof. mr. L.C.A. Verstappen, Postbus 716, 9700 AS Groningen of mailen: l.c.a.verstappen@rug.nl.

Groningen, 25 december 2005
Prof. mr. L.C.A. Verstappen

Voorwoord bij de zesde druk

In de zesde druk zijn de recente wetgeving en jurisprudentie verwerkt. Ook het fiscale deel is aangepast aan de actualiteit. Wederom mochten wij een beroep doen op Maike Vredevoogd bij de vele redactionele werkzaamheden. Wij danken haar hartelijk voor al het werk dat ze voor deze uitgave heeft verricht.

Iedere auteur is individueel verantwoordelijk voor de inhoud van zijn of haar bijdrage. Door de auteurs wordt elke aansprakelijkheid voor enige schade voortvloeiende uit enig gebruik van het werk uitgesloten. Dat geldt zowel voor de digitale versie van het handboek en de zich daarin bevindende modellen, tekstbestanden en programma's, als de papieren versie van het handboek. Uitgever noch redactie aanvaardt evenmin enige aansprakelijkheid voor onjuistheid of onvolledigheid in het werk, of voor de gevolgen daarvan.

De auteurs staan open voor op- of aanmerkingen. U kunt deze mailen aan: w.d.kolkman@rug.nl of l.c.a.verstappen@rug.nl, dan wel sturen naar: Rijksuniversiteit Groningen, Faculteit der Rechtsgeleerdheid, Vakgroep Privaatrecht en Notarieel recht, t.a.v. prof. mr. W.D. Kolkman en prof. mr. L.C.A. Verstappen, Postbus 716, 9700 AS Groningen.

De tekst werd afgesloten op 1 juli 2020. Met latere ontwikkelingen is slechts bij uitzondering rekening gehouden.

Groningen, 1 september 2020
Prof. mr. W. Burgerhart
Prof. mr. W.D. Kolkman
Prof. mr. L.C.A. Verstappen

Lijst met veel gebruikte afkortingen

A	Achterstandsmelding
AKR	geAutomatiseerde Kadastrale Registratie of Automatisering Kadastrale Registratie
AMvB	Algemene Maatregel van Bestuur
ANI	Attendering op Niet Inschrijving
art.	artikel
AVA	Algemene Veilingvoorwaarden voor executieveilingen Amsterdam 2001
AVIN	Algemene Voorwaarden voor de verkoop bij Inschrijving van registergoederen 1996
AVV	Algemene Veilingvoorwaarden registergoed 1993
AVVE	Algemene Veilingvoorwaarden voor Executieveilingen 1993
AVVE	Algemene Voorwaarden voor Executieverkoppen 2017
Awb	Algemene wet bestuursrecht
Awr	Algemene wet inzake rijksbelastingen
B	binnenschap
B.	Beslissingen in Belastingzaken
BAG	Basisregistratie Adressen en Gebouwen
BBL	Bureau Beheer Landbouwgronden
BFT	Bureau Financieel Toezicht, voorheen het CBB
BKR	Bureau Krediet Registratie
blz.	bladzijde
BMS	Bewaakt Mengprijs Systeem
BNB	Beslissingen in Belastingzaken Nederlandse Belastingrechtspraak
BOOT	Besluit Opslaan in Ondergrondse Tanks
BP	Belemmeringenwet Privaatrecht
BRK	Basisregistratie Kadaster
BRP	Basisregistratie Personen
BW	Burgerlijk Wetboek
c.q.	casu quo
CAR-verzekering	Contruction All Risks-verzekering
CBB	Centraal Bureau van Bijstand in zake het toezicht op de boekhouding van notarissen, thans het BFT
CBS	Centraal Bureau voor de Statistiek
CKI	Centraal Krediet Informatiesysteem
Code HOT	Code Helder Offreren en Tarifiëren
CPI	consumentenprijsindexcijfer
CRL	Certificaten Revocatie Lijst
CTR	Centraal Testamentenregister
CvB	College van Beroep, als bedoeld in de 5e afdeling van het Reglement voor geschillen en klachten, dat is vastgesteld krachtens art. 64-1a van de statuten van de (oude) KNB.
CVR	commanditaire vennootschap met rechtspersoonlijkheid
d.d.	de dato

LIJST MET VEEL GEBRUIKTE AFKORTINGEN

DBz	Dienst Bestuurszaken
DLG	Dienst Landelijk Gebied
DR	Dienst Regelingen
e.v.	en volgende/en verder
EAOGV	Eerste Amsterdamse Onroerend Goed Veiling
ECH	Elektronische Communicatie Hypotheken
EER	Europese Economische Ruimte
EG	Europese Gemeenschap
EHS	Ecologische Hoofdstructuur
E-notaris	gratis internettoepassing van Stater
EVRM	Europees Verdrag tot bescherming van de Rechten van de Mens en de fundamentele vrijheden
FBN	Fiscale Berichten voor het Notariaat
Fw	Faillissementswet
GBKN	Grootschalige Basiskaart van Nederland
GIW-akte	model koop-/aannemingsovereenkomst opgesteld door het Garantie Instituut Woningbouw
GIW-garantie	garantie afgegeven door de Stichting Garantie-Instituut Woningbouw te Rotterdam en de daaraan gelieerde instellingen
GPS	Global Positioning System
GVE	grootvee-eenheden
H	Herstel
Hof	Gerechtshof Amsterdam
HR	Hoge Raad
HYP	Hypotheken
IB-latentie	inkomstenbelastinglatentie
i-CTR	Centraal Testamentenregister via internet
JBN	Juridische Berichten voor het Notariaat
JEP	Justitie Extranet Portal
jo.	juncto
Kamer I	Eerste Kamer der Staten Generaal
Kamer II	Tweede Kamer der Staten Generaal
KB	Koninklijk besluit
Kb	Kadasterbesluit
KEW	Kapitaalverzekering Eigen Woning
KG	Kort Geding
KIK	Ketenintegratie Inschrijving Kadaster
KNB	Koninklijke Notariele Beroepsorganisatie, tot 1 oktober 1999 Koninklijke Notariele Broederschap
KOL	Kadaster-on-line
Kr	Kadasterregeling
Ku	Uitvoeringsregeling Kadasterwet
KvT, KT of kamer	Kamer van Toezicht
Kw	Kadasterwet
L	luchtvaartuigen
Liw	Landinrichtingswet
LJN	Landelijk Jurisprudentie Nummer
LNV	Landbouw Natuur en Voedselkwaliteit
LRD	Landelijke Raadpleeg Directory
LTO	Land- en Tuinbouworganisaties
MINAS	mineralenaangiftesysteem

LIJST MET VEEL GEBRUIKTE AFKORTINGEN

MOT	Wet Melding ongebruikelijke transacties
MvA	Memorie van Antwoord
MvA II/I	Memorie van Antwoord Tweede Kamer/Eerste Kamer
MvF	Ministerie van Financien
n.b.	nota bene
NAVO/AFCENT	Noord Atlantische Verdrags Organisatie/Headquarters Allied Forces Central Europe
nb	niet bekend
NBW	Nieuw Burgerlijk Wetboek
NJ	Nederlandse Jurisprudentie
NJB	Notarieel Juridisch Bureau of Nederlands Juristenblad
NJF	Nederlandse Jurisprudentie Feitenrechtspraak
NM	Notariaat Magazine
nr.	nummer
OCW	Onderwijs, Cultuur en Wetenschappen
OPTA	Onafhankelijke Post en Telecommunicatie Autoriteit
OVR	openbare vennootschap met rechtspersoonlijkheid
Ow	Overgangswet Nieuw BW
OZ	onroerende zaken
OZB	onroerendezaakbelasting
p.	pagina
pdf	portable document format
PG	Procureur-Generaal
PH	na inschrijving bij de Rijksluchtvaartdienst wordt door de Rijkslucht- vaardienst een kenmerk toegekend dat begint met deze letters
PK	persoonskaart
PKN	Protestantse Kerken in Nederland
PL	persoonslijst
PW	Periodiek Woordenboek; Administratieve en rechterlijke beslissingen voor het notariaat
Pw	Pachtwet
R&S	inspectie der registratie en successie
R.-K.	Kerk Rooms-Katholieke Kerk
RCBB	Regionaal College voor de Behandeling van Beheerszaken
RDM	Registratie Dierlijke Meststoffen
ROC's	Regionale Opleidingen Centra
Rv	Wetboek van Burgerlijke Rechtsvordering
RvdW	Rechtspraak van de Week
Rwc	Reconstruiewet Concentratiegebieden
S	schepen
Sr	Wetboek van strafrecht
Stater	commerciële organisatie die de administratie rondom het hypotheek- proces (na het offertetraject) van een reeks banken verzorgt
Stb.	Staatsblad
Stcr.	Staatscourant
Sv	Wetboek van strafvordering
SW	Successiewet 1956
t.b.v.	ten behoeve van
t/m	tot en met
THEA	Technische Handleiding Elektronisch Aanleveren
TK	Tweede Kamer der Staten Generaal

LIJST MET VEEL GEBRUIKTE AFKORTINGEN

Utr	Kamer van Toezicht Utrecht
V	zeevissersschip
V.I.S. of VIS	Verificatie Identificatie Systeem
V-N	Vakstudie Nieuws
VNG	Vereniging van Nederlandse Gemeenten
VROM	Volkshuisvesting Ruimtelijke Ordening en Milieu
VTV	Verzoek Tot Verbetering
VvE	Vereniging van Eigenaars
WBB	Wet bodembescherming
WBR	Wet op belastingen van rechtsverkeer
WEB	Wet educatie en beroepsonderwijs
WEC	Wet op de expertisecentra
Wet IB 1964	Wet op de inkomstenbelasting 1964
Wet IB 2001	Wet inkomstenbelasting 2001
Wet RO	Wet op de Rechterlijke Organisatie
Wet Vpb	Wet op de vennootschapsbelasting
Wet WOZ	Wet waardering onroerende zaken
WHV	Wet herstructurering varkenshouderij
WHW	Wet op het hoger onderwijs en wetenschappelijk onderzoek
WID	Wet identificatie bij dienstverlening
Wion	Wet informatie-uitwisseling ondergrondse netten
Wkpb	Wet kenbaarheid publiekrechtelijke beperkingen
Wna	Wet op het notarisambt 1999
Wna	Wet op het Notarisambt 1842
WOZ	Waardering onroerende zaken
WPNR	Weekblad voor privaatrecht, notariaat en registratie
WPO	Wet op het primair onderwijs
WR	Tijdschrift voor huurrecht
WSNP	Wet schuldsanering natuurlijke personen
Wvg	Wet voorkeursrecht gemeenten
WVO	Wet op het voortgezet onderwijs
WWFT	Wet ter voorkoming van witwassen en financieren van terrorisme
WZV	Wet ziekenhuisvoorzieningen
Z	zeeschip
z.n.	zonder nummer

Verkorte weergave onderwerpen

---

1 Opzet en indeling

- 1.1 Inleiding
- 1.2 De papieren en digitale versie van het handboek; de modellen
- 1.3 Opzet en indeling van het handboek
- 1.4 Toegankelijkheid; zoekstrategie
- 1.5 Behandelde onderwerpen
- 1.6 Gehanteerde termen
- 1.7 Organisatiestructuur Praktijkhandboeken voor het notariaat

2 Koop, levering en verdeling

- 2.1 Koop
- 2.2 Het opstellen van een koopovereenkomst
- 2.3 De leveringsakte met/zonder hypotheek
- 2.4 Bouwproject
- 2.5 Mede-eigendom
- 2.6 Verdeling
- 2.7 Incidenten

3 Hypotheek en executie, inclusief pandrecht en partnerverklaring

- 3.1 Hypotheek (met en zonder geldlening)
- 3.2 Royement/doorhaling
- 3.3 Rangwisseling
- 3.4 Gedwongen openbare veiling
- 3.5 Vrijwillige veiling
- 3.6 Verkoop bij inschrijving
- 3.7 Pandrecht en partnerverklaring

4 Beperkte rechten

- 4.1 Het recht van erfpacht; titel 7 boek 5 BW
- 4.2 Recht van opstal
- 4.3 Het recht van vruchtgebruik; titel 8 boek 3 BW

5 Burenrecht, mandeligheid en erfdiensbaarheden e.d.

- 5.1 Burenrecht en hinder
- 5.2 Mandeligheid
- 5.3 Erfdiensbaarheden en kwalitatieve verbintenissen
- 5.4 Kettingbedingen

6 Splitsing in appartementsrechten

- 6.1 Inleiding
- 6.2 Het maken van een splitsingsakte
- 6.3 Ondersplitsing
- 6.4 Specifieke aandachtspunten voor het vaststellen van een splitsingsreglement
- 6.5 Wijziging van de splitsing
- 6.6 Opheffing van de splitsing

7 Openbare registers en Basisregistratie Kadaster

- 7.1 Inschrijving in de openbare registers
- 7.2 Aard en karakter van de Basisregistratie Kadaster
- 7.3 Bijwerking Basisregistratie Kadaster
- 7.4 Recherche in de openbare registers
- 7.5 Ontstaan Kadaster en Openbare Registers; trigonometrie en oude handmatige boekhouding
- 7.6 Elektronisch aanleveren
- 7.7 Digitale handtekening
- 7.8 Grensoverschrijdende overdrachten
- 7.9 Publiekrechtelijke aspecten Basisregistratie Kadaster
- 7.10 (Doorhaling) teboekstelling schip en luchtvaartuig
- 7.11 Incidenten

8 Huurrecht, agrarisch recht en oude zakelijke rechten

- 8.1 Algemeen deel huurrecht
- 8.2 Huur van woonruimte
- 8.3 Huur van bedrijfsruimte
- 8.4 Agrarisch recht en het notariaat
- 8.5 Het recht van de Dertiende Penning
- 8.6 Het Groningse beklemecht

9 Fiscale aspecten

- 9.1 Inkomstenbelasting
- 9.2 Overdrachtsbelasting
- 9.3 Omzetbelasting
- 9.4 Successiewet
- 9.5 Natuurschoonwet

10 Rechtspraak

- 10.1 Inleiding
- 10.2 Tuchtrechtspraak
- 10.3 Civielrechtelijke rechtspraak

Verantwoording

Inhoudsopgave

Voorwoord bij de eerste druk	5
Voorwoord bij de zesde druk	6
Lijst met veel gebruikte afkortingen	7
Verkorte weergave onderwerpen	11
1 Opzet en indeling	51
1.1 Inleiding	51
1.2 De papieren en digitale versie van het handboek; de modellen	51
1.3 Opzet en indeling van het handboek	52
1.4 Toegankelijkheid; zoekstrategie	53
1.5 Behandelde onderwerpen	53
1.6 Gehanteerde termen	54
1.7 Organisatiestructuur Praktijkhandboeken voor het notariaat	54
2 Koop, levering en verdeling	55
2.1 Koop	55
2.1.1 Wettelijke regeling van koop	55
2.1.2 Reikwijdte regeling	57
2.1.3 Koop van onroerende zaken	58
2.1.3.1 Vormvereisten	58
2.1.3.2 De belangrijke art. 7:15 en art. 7:17	62
2.1.3.3 Elementen van art. 7:2	68
2.1.3.4 Bedenktijd	72
2.1.3.5 Het inschrijven van de koop	76
2.1.4 Onderzoeken	88
2.1.4.1 Vereisten voor een rechtsgeldige overdracht	88
2.1.4.2 De recherches	89
2.1.4.3 De objectcontrole	91
2.1.4.4 Subjectcontrole, identificatie van partijen en de Wet ter voorkoming van witwassen en financieren van terrorisme	95
2.2 Het opstellen van een koopovereenkomst	119
2.2.1 Het eerste contact	119
2.2.1.1 Bij de cliënt op te vragen informatie	120
2.2.1.2 Personalialia	121
2.2.1.3 Huwelijksgoederenregime	122
2.2.1.4 Financiering	122
2.2.1.5 Adres	124
2.2.2 De door de behandelaar te verrichten recherches	124
2.2.3 Beoordeling verkregen informatie	125
2.2.3.1 Bijzondere omstandigheden subject-natuurlijke persoon	125
2.2.3.2 Bijzondere omstandigheden subject-rechtspersonen	137
2.2.3.3 Bijzondere omstandigheden object	141

INHOUDSOPGAVE

2.2.3.4	Verwerking informatie	153
2.2.4	De modelkoopovereenkomst	153
2.2.4.1	Inleiding	153
2.2.4.2	De modelkoopovereenkomst van de Koninklijke Notariële Beroepsorganisatie	153
2.2.4.3	De onderhandse koopovereenkomst	155
2.2.4.4	De personalia	159
2.2.4.5	De tenaamstelling	159
2.2.4.6	De omschrijving van het verkochte	161
2.2.4.7	De koopprijs	162
2.2.4.8	Definities	163
2.2.4.9	Kosten (art. 1)	164
2.2.4.10	Opgaven door verkoper (art. 2)	165
2.2.4.11	Mededelingsplicht (art. 3)	168
2.2.4.12	Verklaringen van verkoper inzake verontreiniging (art. 4)	168
2.2.4.13	Overige verklaringen van verkoper (art. 5)	168
2.2.4.14	Verklaringen van koper (art. 6)	169
2.2.4.15	Levering (art. 9)	170
2.2.4.16	Waarborg (art. 8)	170
2.2.4.17	Ontbindende voorwaarden (art. 7)	173
2.2.4.18	Roerende zaken (art. 14)	175
2.2.4.19	Voorzieningen (art. 15)	175
2.2.4.20	Bijzondere bepalingen inzake verontreiniging (art. 17)	176
2.2.4.21	Forum- en rechtskeuze (art. 10)	177
2.2.4.22	Algemene voorwaarden/beperking aansprakelijkheid (art. 12)	178
2.2.4.23	Toestemming, machtiging en medewerking van derden (art. 16)	178
2.2.4.24	Bedenktijd (art. 13)	178
2.2.4.25	Na het ondertekenen door verkoper en koper van de koopakte	178
2.2.5	Checklist koopakte	178
2.2.6	Bijzondere clausules	181
2.2.6.1	Inleiding	181
2.2.6.2	Nader te noemen meester	182
2.2.6.3	Meerwaardeclausules	182
2.2.6.4	Voorkeursrechten	184
2.2.6.5	Beheersregelingen	185
2.2.6.6	Voorafgaande sloop	185
2.2.6.7	Eerdere of latere feitelijke levering	187
2.2.6.8	Verhuurde onroerende zaak	189
2.3	De leveringsakte met/zonder hypotheek	190
2.3.1	De ontvangst van de koopakte/bankstukken	191
2.3.2	Het eerste contact	191
2.3.3	De eerste recherche; identiteitscontrole	196
2.3.4	De eerste informatie	197
2.3.5	De beoordeling van de verkregen inventarisatie	197
2.3.6	Waarborgsom/bankgarantie	197
2.3.6.1	Inleiding	197
2.3.6.2	Het stellen van zekerheid	198
2.3.6.3	Waarborgsom	198
2.3.6.4	Bankgarantie	198
2.3.7	Het opmaken van de leveringsakte/hypotheekakte	199
2.3.7.1	Inleiding	199

2.3.7.2	De comparitie; vertegenwoordiging	199
2.3.7.3	Het lichaam van de akte	201
2.3.8	Het verzenden van de stukken	207
2.3.8.1	Het maken van de passeerafspraak	207
2.3.8.2	Het opvragen van de gelden	207
2.3.8.3	De nota van afrekening	208
2.3.9	De ondertekening van de leveringsakte	210
2.3.9.1	Het klaarmaken van de akte	210
2.3.9.2	De herrecherche	210
2.3.9.3	De gelden	211
2.3.9.4	Het passeren van de akte(n)	212
2.3.10	Het inschrijven van de leveringsakte/hypotheekakte	212
2.3.10.1	Het repertorium	213
2.3.10.2	Inschrijving in de openbare registers	213
2.3.11	Na inschrijving in de openbare registers	213
2.3.11.1	De narecherche	213
2.3.11.2	Het uitbetalen van de gelden	214
2.3.11.3	Doorhalingen oude inschrijvingen	222
2.3.11.4	Het bewijs van eigendom	223
2.3.12	Het voorkomen van risico's bij registergoedtransacties	223
2.3.12.1	Inleiding	223
2.3.12.2	Risico's bij registergoedtransacties	223
2.3.12.3	De gang van zaken bij een reguliere transactie	223
2.3.12.4	Beslag op het registergoed	224
2.3.12.5	Wanneer kleeft het beslag op een registergoed?	225
2.3.12.6	Stappenplan beslag op registergoed	226
2.3.12.7	Beslag op de koopsom	227
2.3.13	Checklist levering zonder hypotheek	229
2.4	Bouwproject	232
2.4.1	Het eerste contact	233
2.4.2	Na opdrachtverlening	236
2.4.3	De eerste recherche	237
2.4.4	De eerste informatie	237
2.4.5	De beoordeling van de verkregen inventarisatie	238
2.4.6	Het opmaken van de modelakte van levering	239
2.4.7	De ontvangst van de koop-/aannemingsovereenkomst	240
2.4.8	Het eerste contact	241
2.4.9	De recherche	241
2.4.10	De eerste informatie	242
2.4.10.1	Inleiding	242
2.4.10.2	Het inlichtingenformulier	242
2.4.11	Waarborgsom/bankgarantie	242
2.4.12	Het invullen van de modelakte	242
2.4.13	Het verzenden van de modelakte	243
2.4.14	Ontvangst hypotheekstukken/het maken van de passeerafspraak	244
2.4.14.1	Ontvangst hypotheekstukken	244
2.4.14.2	Het maken van de passeerafspraak	244
2.4.14.3	De nota van afrekening	244
2.4.14.4	Het opvragen van de gelden	246
2.4.15	De ondertekening van de leveringsakte en hypotheekakte	246

2.4.15.1	Het klaarmaken van de akten	246
2.4.15.2	De herrecherche	247
2.4.15.3	De gelden	247
2.4.15.4	Het passeren van de akte(n)	248
2.4.16	Het inschrijven van de leveringsakte/hypotheekakte	248
2.4.16.1	Het repertorium	248
2.4.16.2	Inschrijving in de openbare registers	248
2.4.17	Na inschrijving in de openbare registers	249
2.4.17.1	De narecherche	249
2.4.17.2	Het uitbetalen van de gelden	249
2.4.17.3	Doorhalingen oude inschrijvingen	249
2.4.17.4	Het bewijs van eigendom	249
2.4.18	Na het ondertekenen door de ondernemer en de verkrijger van de leveringsakte	249
2.4.18.1	De bouw van de woning	249
2.4.18.2	De oplevering van de woning	250
2.4.19	Checklist bouwproject en koop-/aannemingsovereenkomst	251
2.5	Mede-eigendom	255
2.5.1	Soorten gemeenschappen; mede-eigendom	255
2.5.2	Toepasselijke wettelijke bepalingen	255
2.5.3	Wat behoort tot de gemeenschap?	256
2.5.4	Hoe groot is het aandeel van de deelgenoten?	256
2.5.5	Regeling van meerinbreng	256
2.5.6	Beheer	261
2.5.7	Genot en gebruik	262
2.5.8	Beschikking	262
2.5.9	Inningsbevoegdheid	263
2.5.10	Verdeling	263
2.5.11	Verblijvingsbedingen	264
2.5.12	Beheersovereenkomst	265
2.6	Verdeling	265
2.6.1	Inleiding; het verzorgen van de verdeling	265
2.6.2	De comparitie	266
2.6.2.1	Inleiding	266
2.6.2.2	Bekendheid van de verschijnende personen	266
2.6.2.3	Gegevens partijen bij de akte	266
2.6.2.4	Gegevens vertegenwoordigers	267
2.6.2.5	Volmacht	267
2.6.2.6	Wettelijke vertegenwoordigers	268
2.6.3	De vermelding van de titel van verkrijging	269
2.6.4	De eventuele inventarisatie van de gemeenschap	269
2.6.5	De eventuele rekening en verantwoording	270
2.6.6	De boedelbeschrijving	271
2.6.6.1	De verplichting tot het opmaken van een boedelbeschrijving	271
2.6.6.2	Bijzondere regels in geval van wettelijke vertegenwoordiging	274
2.6.6.3	De vorm van de boedelbeschrijving	275
2.6.6.4	De peildatum	275
2.6.6.5	De inhoud van de boedelbeschrijving	276
2.6.6.6	De eed, belofte of bevestiging	277

2.6.7	De waardering	277
2.6.8	De verdelingsafspraken	278
2.6.8.1	Inleiding; de verdeling algemeen	278
2.6.8.2	Mutaties na het maken van de verdelingsafspraken; de risico-omslag (dag van verdeling)	280
2.6.8.3	Vormvoorschriften en rechterlijk toezicht bij de verdeling	280
2.6.9	De uitvoering van de verdeling	282
2.6.9.1	Inleiding	282
2.6.9.2	Leveringsvoorschriften	282
2.6.9.3	Ontslag aansprakelijkheid/overneming van schulden	283
2.6.9.4	Ontslag aansprakelijkheid/overneming van overeenkomsten	284
2.6.9.5	Wettelijke rente	285
2.6.10	Slotbepalingen akte van verdeling	285
2.6.11	De afronding van de afwikkeling na het passeren	285
2.6.12	Checklist verdeling	285
2.7	Incidenten	287
2.7.1	Foute omschrijving registergoederen	287
2.7.1.1	Betekenis kadastrale omschrijving en grootte	287
2.7.1.2	De in de transportakte uitgedrukte wil en Haviltex	288
2.7.1.3	Partijbedoeling en uitleg	289
2.7.1.4	Mondelinge afspraken over de grens	289
2.7.1.5	Vershil objectsvermelding koop en levering	290
2.7.1.6	Betekenis oppervlaktevermelding	292
2.7.1.7	Bewijskracht objectsvermelding notariële akte	293
2.7.1.8	Herstel mogelijkheden	294
2.7.2	Waarborgsom-/bankgarantieperikelen/gelden	296
2.7.2.1	Verzuim en boete	296
2.7.2.2	Het stellen van zekerheid	298
2.7.2.3	Waarborgsom	298
2.7.2.4	Bankgarantie	298
2.7.2.5	Het belang van de verkoper	299
2.7.2.6	De rol van de notaris	302
2.7.2.7	Passeergelden	304
2.7.2.8	Royement inschrijvingen	304
2.7.3	Beslag op registergoed	306
2.7.3.1	Inleiding	306
2.7.3.2	Het conservatoir beslag	306
2.7.3.3	Het conservatoire beslag tot afgifte van zaken en levering van goederen	307
2.7.3.4	Het maritaal beslag	307
2.7.3.5	Het executoriaal beslag	308
2.7.3.6	Externe werking beslag (art. 505 Rv)	309
2.7.3.7	Vóór het beslag gevestigde hypotheken	318
2.7.3.8	Levering vrij van beslagen	319
2.7.3.9	Doorhaling beslag	324
2.7.3.10	Vexatoir beslag	324
2.7.4	Beslag op koopsom	325
2.7.4.1	Inleiding	325
2.7.4.2	Karakter van het beslag op de koopsom	328
2.7.4.3	De derde-beslagene	328
2.7.4.4	Omvang van het beslag	332
2.7.4.5	Formaliteiten en termijn	335

2.7.4.6	Beslag onder koper door schuldeiser verkoper	337
2.7.4.7	Derdenbeslag en onverschuldigde betaling	339
2.7.5	Het Baarns beslag en uitbetaling van gelden	339
2.7.5.1	Inleiding	339
2.7.5.2	De Baarns-beslag-procedure	340
2.7.5.3	Beleidsregel uitbetaling van gelden en Reglement rechercheren registergoederen	341
2.7.5.4	Beperking uitbetaling derdengelden (BUD)	345
2.7.5.5	De procedure bij een (pseudo) Baarns-beslag-situatie	348
2.7.5.6	Pseudo-Baarns-beslag	353
2.7.5.7	Kwaliteitsrekening en depot	356
2.7.6	Feitelijke en juridische gebreken	358
2.7.6.1	Centrale verplichtingen van de verkoper	358
2.7.6.2	De wettelijke norm voor non-conformiteit	359
2.7.6.3	Inzake prijs, zaak en gebrek	360
2.7.6.4	Mededelings- en onderzoeksplicht; mededelingen van de verkoper	361
2.7.6.5	Garantie en ‘impliciete garantie’	362
2.7.6.6	‘Klachtplicht’ en verjaring	363
2.7.6.7	Juridische gebreken	364
2.7.7	De bank verlangt borgtocht	365
2.7.7.1	Toestemming van echtgenoot of geregistreerde partner	366
2.7.7.2	Particuliere borgtocht	367
2.7.7.3	Borgtocht door een rechtspersoon	367
2.7.8	Niet-nakoming leveringsverplichting	368
2.7.8.1	Nakoming	368
2.7.8.2	Schadevergoeding; algemeen	369
2.7.8.3	Ingebrekestelling vereist?	370
2.7.8.4	Ingebrekestelling; enkele bijzonderheden	371
2.7.8.5	Gevolgen van verzuim	371
2.7.8.6	Onmogelijkheid en de gevolgen daarvan	372
2.7.8.7	Ontbinding; op welke wijze en wanneer	373
2.7.8.8	Ontbinding; gevolgen	373
2.7.8.9	Ondeugdelijke prestatie of gedeeltelijke niet-nakoming	374
2.7.8.10	Opschorting	374
2.7.8.11	Boete	375
2.7.9	Niet-nakoming door de koper	376
2.7.9.1	Nakoming	377
2.7.9.2	Schadevergoeding	377
2.7.9.3	Ontbinding	377
2.7.9.4	Financieringsvoorbehoud	378
2.7.9.5	Opschorting	379
2.7.9.6	Boete	379
2.7.9.7	Afnameplicht	380
2.7.10	Schenking registergoederen	380
2.7.11	ABC-levering	381
2.7.12	Levering onder ontbindende voorwaarde	382
2.7.13	Anti-speculatiebedingen	385
2.7.13.1	Algemeen	385
2.7.13.2	De tweewegenleer, doorkruising	386
2.7.13.3	Anti-speculatiebedingen en doorkruising	387
2.7.13.4	De positie van de notaris	389
2.7.14	Opties en voorkeursrechten	390

INHOUDSOPGAVE

2.7.14.1	Algemeen	390
2.7.14.2	Optie- of voorkeursrecht; voorbeelden voor een redactie	391
2.7.15	Vertegenwoordiging; de rechtspersonen van boek 2 BW	391
2.7.15.1	Vertegenwoordiging algemeen	391
2.7.15.2	Vertegenwoordiging, de rechtspersonen van boek 2 BW	392
2.7.15.3	Vertegenwoordiging, de rechtspersonen van boek 2 BW en de notaris	393
2.7.16	Vertegenwoordiging, de overige rechtspersonen	394
2.7.16.1	Algemeen	394
2.7.16.2	De publiekrechtelijke rechtspersonen	394
2.7.16.3	Vertegenwoordiging, de Staat	395
2.7.16.4	Vertegenwoordiging, de provincie	395
2.7.16.5	Vertegenwoordiging, de gemeente	395
2.7.16.6	Volmacht en mandaat	396
2.7.16.7	Vertegenwoordiging, kerkgenootschappen	396
2.7.16.8	Vertegenwoordiging, de Rooms-Katholieke Kerk	397
2.7.16.9	Vertegenwoordiging, de Protestantse Kerken in Nederland (PKN)	399
2.7.16.10	Vertegenwoordiging, het Nederlands-Israëlitisch Kerkgenootschap	400
2.7.17	Overdracht van scholen en ziekenhuizen	400
2.7.17.1	Algemeen	400
2.7.17.2	Scholen; institutionele en bestuurlijke fusie, fusietoets	400
2.7.17.3	De bestuursoverdracht	401
2.7.17.4	Einde gebruik	402
2.7.17.5	Hogescholen en universiteiten	402
2.7.17.6	Overdracht zorginstellingen	403
2.7.18	Bodemverontreiniging	403
2.7.18.1	Algemeen	403
2.7.18.2	De civielrechtelijke aansprakelijkheid	403
2.7.18.3	De Wet bodembescherming	407
2.7.19	Wet voorkeursrecht gemeenten	408
2.7.19.1	Algemeen	408
2.7.19.2	Planologische grondslagen, vestiging, bekendmaking, verval, geldigheidsduur	409
2.7.19.3	De uitzonderingen van art. 10 Wvg	411
2.7.19.4	De art. 11 tot en met 21 en 26 en 27 Wvg	413
2.7.19.5	De notariële verklaring	414
2.7.19.6	Kenbaarheid van het gemeentelijk voorkeursrecht; wetsontwerp	415
3	Hypotheek en executie, inclusief pandrecht en partnerverklaring	416
3.1	Hypotheek (met en zonder geldlening)	416
3.1.1	Inleiding	416
3.1.2	De zaak komt binnen	417
3.1.2.1	Schriftelijk verzoek van bank	417
3.1.2.2	Particulierenhypotheek	418
3.1.2.3	Minimumeisen hypotheekakte	418
3.1.3	Vorbereidende werkzaamheden	420
3.1.3.1	Eerste recherches	420
3.1.3.2	Dossier aanmaken en partijen invoeren	421
3.1.3.3	Toestemming versus medewerking	421
3.1.3.4	Eerste briefjes versturen	422
3.1.4	Aflossing oude hypothecaire geldleningen?	423
3.1.4.1	Passeerdatum bepalen	424
3.1.4.2	Aflosnota hypothecaire geldlening opvragen	424

3.1.4.3	Aflosnota persoonlijke lening of krediet opvragen	425
3.1.4.4	Beëindiging kredietovereenkomst	425
3.1.4.5	Royement/doorhaling	426
3.1.5	Geldlening of louter hypotheekstelling?	426
3.1.5.1	Wie is de financier?	426
3.1.5.2	ECH/E-Notaris	426
3.1.5.3	Particulierenhypotheek: akte van geldlening?	427
3.1.5.4	Vormen van hypotheekstelling	427
3.1.5.5	Onderpand	429
3.1.6	De hypotheekbedingen	431
3.1.7	Geldlening	432
3.1.7.1	Akte van geldlening	432
3.1.7.2	Geldlening, algemeen	433
3.1.7.3	Hypotheekfraude	437
3.1.7.4	Informatieplicht notaris	438
3.1.8	Het geldverkeer	439
3.1.8.1	De afrekening	439
3.1.8.2	Het geldverkeer via de notaris	441
3.1.9	Het passeren van de akte	442
3.1.9.1	Herrecherche	442
3.1.9.2	Klaarmaken stukken	442
3.1.9.3	De passeersessie	443
3.1.10	De afwerking	444
3.1.10.1	Afgehandelde zaak verwerken in administratie	444
3.1.10.2	Inschrijving in de openbare registers/notarisverklaring	444
3.1.10.3	Narecherche en uitbetaling van gelden	445
3.1.10.4	Royement	446
3.1.11	Bespreking model particulierenhypotheek	446
3.1.12	Checklist hypotheekakte	448
3.2	Royement/doorhaling	449
3.2.1	De zaak komt binnen	449
3.2.1.1	Royement bij vestiging nieuw hypotheekrecht	449
3.2.1.2	Separaat verzoek tot doorhaling	449
3.2.2	Vorbereidende werkzaamheden bij nieuwe zaak	450
3.2.2.1	Eerste recherches	450
3.2.2.2	Dossier aanmaken en partijen invoeren	450
3.2.3	Einde hypotheek	450
3.2.3.1	Vaste hypotheek: bewijs aflossing geldlening	451
3.2.3.2	Krediethypotheek: bewijs aflossing krediet en beëindiging kredietrelatie	451
3.2.3.3	Bankhypotheek: bewijs aflossing en royementsvolmacht	451
3.2.4	Aflosnota opvragen	452
3.2.4.1	Schriftelijk	452
3.2.4.2	ECH/E-Notaris (Stater)	452
3.2.5	Royementsvolmacht opstellen?	453
3.2.5.1	Bank stelt zelf royementsvolmacht op	453
3.2.5.2	Notariskantoor maakt royementsvolmacht	453
3.2.5.3	Royeren in het ECH-programma	454
3.2.6	Doorhaling inschrijving: de vervallenverklaring	455
3.2.6.1	Bewijs aflossing geldlening binnen?	456
3.2.6.2	Royementsvolmacht binnen?	456

3.2.6.3	Akte van vervallenverklaring	456
3.2.6.4	Vervallenverklaring inschrijven	458
3.2.7	Checklist Het doorhalen van een hypotheek	459
3.3	Rangwisseling	459
3.3.1	De zaak komt binnen	460
3.3.1.1	Rangwisseling bij vestiging nieuwe hypotheek	460
3.3.1.2	Zelfstandig verzoek tot rangwisseling	460
3.3.2	Medewerking/toestemming eerdere hypotheeknemer	461
3.3.2.1	Brief opstellen aan eerdere hypotheeknemer	461
3.3.2.2	Verklaring tot toestemming respectievelijk volmacht tot medewerking opstellen	461
3.3.3	De akte	462
3.3.3.1	Aparte akte van rangwisseling	462
3.3.3.2	Rangwisseling verwerken in op te stellen hypotheekakte	462
3.3.4	Het passeren van de akte	462
3.3.4.1	Herrecherche	462
3.3.4.2	Klaarmaken stukken	463
3.3.4.3	De passeersessie	463
3.3.5	De afwerking	463
3.3.5.1	Afgehandelde zaak verwerken in administratie	463
3.3.5.2	Inschrijving in de openbare registers	463
3.3.5.3	Narecherche en uitbetaling van gelden	463
3.3.6	Checklist rangwisseling	463
3.4	Gedwongen openbare veiling	464
3.4.1	Eenvoudige executieveiling	464
3.4.1.1	Algemeen	464
3.4.1.2	Opmerkingen vooraf	465
3.4.1.3	Positie notaris	466
3.4.1.4	Openbaarheid	467
3.4.1.5	Plaatselijk gebruik	468
3.4.2	Veilingverhoudingen	469
3.4.2.1	Notaris – executant	469
3.4.2.2	Notaris – geëxecuteerde	470
3.4.2.3	Notaris – koper	471
3.4.2.4	Notaris – derde	473
3.4.2.5	De notaris als openbaar ambtenaar	475
3.4.2.6	Geëxecuteerde – koper	475
3.4.2.7	Executant – geëxecuteerde	475
3.4.2.8	Executant – gegadigden/(potentiële) bidders	481
3.4.2.9	Executant – koper	482
3.4.3	Procedure	483
3.4.3.1	Ontvangst veilingopdracht	483
3.4.3.2	Aanvaarden opdracht door ondertekening formulier/afwijzen opdracht	484
3.4.3.3	Verzenden briefje aan hypotheekgever en schuldenaar; echtgenoot/partner van hypotheekgever/schuldenaar	485
3.4.3.4	Nader onderzoek naar publiekrechtelijke situatie	486
3.4.3.5	Nader onderzoek privaatrechtelijke en feitelijke situatie	487
3.4.3.6	Opvragen financiële/fiscale zaken	488
3.4.3.7	Aanzegging	489
3.4.3.8	Vaststellen dag, uur en plaats van verkoop (binnen 14 dagen na aanzegging)	490

INHOUDSOPGAVE

3.4.3.9	Opstellen bijzondere veilingvoorwaarden	490
3.4.3.10	Aankondiging	493
3.4.3.11	Opmaken kostenoverzicht ten behoeve van mogelijke bieders	494
3.4.3.12	Website	495
3.4.3.13	Vervallen	495
3.4.3.14	Onderhandse biedingen	495
3.4.3.15	Opmaken van processen-verbaal van inzet en afslag	498
3.4.3.16	De openbare veiling	498
3.4.3.17	Gunning/recht van beraad	502
3.4.3.18	Vervallen	503
3.4.3.19	Bieden voor een ander/akte de command	503
3.4.3.20	Betaling kosten en waarborgsom uiterlijk vijf dagen na de afslag	504
3.4.3.21	Betaling koopsom binnen 6 weken na gunning	505
3.4.3.22	Inschrijving in de openbare registers	506
3.4.3.23	Uitbetaling gelden	506
3.4.3.24	Doorhaling hypotheek	507
3.4.3.25	Sluiten dossier	507
3.4.3.26	Beschikking	507
3.4.3.27	Passeren van de akte van levering	508
3.4.3.28	Uitbetaling van gelden	508
3.4.3.29	Doorhaling hypotheek	509
3.4.3.30	Sluiten dossier	509
3.4.3.31	Opnieuw veilen	509
3.4.4	Praktische tips	509
3.4.4.1	Aanwijzingen	509
3.4.4.2	Het streven naar een zo hoog mogelijke opbrengst	511
3.4.5	Mee te verkopen roerende zaken	513
3.4.6	Vervallen	513
3.4.7	Vervallen	513
3.4.8	Varia	513
3.4.8.1	Dwingend recht/regelend recht	513
3.4.8.2	Algemene termijnenwet	513
3.4.8.3	Grosse	513
3.4.8.4	Art. 49 Wet op het notarisambt	514
3.4.9	Checklist eenvoudige executieveiling	514
3.4.10	Incident: het huurbeding	518
3.4.10.1	Inleiding	518
3.4.10.2	Uitwerking van het huurbeding	519
3.4.10.3	Verschillende vormen van verhuur	521
3.4.10.4	Vereisten voor het inroepen van het huurbeding	522
3.4.10.5	Inroepen van het huurbeding	522
3.4.10.6	Beoordeling van het verzoek	523
3.4.10.7	Vonnis tot ontruiming	524
3.4.10.8	Schadeloosstelling huurder na inroepen van het huurbeding	524
3.4.10.9	Medehuurlers en onderhuurlers	524
3.4.10.10	Onderzoeksplicht notaris naar (onder)huurlers	525
3.4.10.11	Vervallen	525
3.4.10.12	Rechtspraak	525
3.5	Vrijwillige veiling	526
3.5.1	Eenvoudige vrijwillige veiling	526

INHOUDSOPGAVE

3.5.1.1	Algemeen	526
3.5.1.2	Positie notaris	526
3.5.1.3	Openbaarheid	527
3.5.1.4	Plaatselijk gebruik	527
3.5.2	Veilingverhoudingen	527
3.5.2.1	Notaris – verkoper	527
3.5.2.2	Notaris – koper	527
3.5.2.3	Notaris – derde	527
3.5.2.4	Verkoper – gegadigden/(potentiële) bidders	527
3.5.2.5	Verkoper – koper	528
3.5.3	Procedure	528
3.5.3.1	Ontvangst veilingopdracht	528
3.5.3.2	Aanvaarden opdracht door middel van brief/afwijzen opdracht	528
3.5.3.3	Nader onderzoek naar publiekrechtelijke situatie	529
3.5.3.4	Nader onderzoek privaatrechtelijke en feitelijke situatie	530
3.5.3.5	Opvragen financiële/fiscale zaken	531
3.5.3.6	Vaststellen dag, uur en plaats van verkoop	532
3.5.3.7	Opvragen aflossingsnota	532
3.5.3.8	Opstellen bijzondere veilingvoorwaarden	532
3.5.3.9	Opmaken advertentie/aanplakken	533
3.5.3.10	Opmaken kostenoverzicht ten behoeve van mogelijke bidders	533
3.5.3.11	Opmaken veilingboekje/brochure	534
3.5.3.12	Plaatsen advertentie	534
3.5.3.13	Opmaken van processen-verbaal van inzet en afslag	535
3.5.3.14	De veiling	535
3.5.3.15	Gunning/recht van beraad	535
3.5.3.16	Betaling waarborgsom	536
3.5.3.17	Bieden voor een ander/akte de command	536
3.5.3.18	Betaling binnen 8 dagen na gunning	537
3.5.3.19	Betaling koopsom binnen 6 weken na gunning	538
3.5.3.20	Inschrijving in de openbare registers	539
3.5.3.21	Uitbetaling gelden	539
3.5.3.22	Doorhaling hypotheek	539
3.5.3.23	Sluiten dossier	539
3.5.4	Varia	540
3.5.4.1	Dwingend recht/regelend recht	540
3.5.4.2	Algemene termijnenwet	540
3.5.4.3	Grosse	540
3.5.4.4	Art. 42 Wet op het Notarisambt/art. 49 Wet op het notarisambt	540
3.5.5	Checklist vrijwillige veiling	540
3.6	Verkoop bij inschrijving	544
3.6.1	Eenvoudige verkoop bij inschrijving	544
3.6.1.1	Algemeen	544
3.6.1.2	Positie notaris	544
3.6.1.3	Openbaarheid	545
3.6.1.4	Plaatselijk gebruik	545
3.6.2	Verhouding tussen betrokkenen	545
3.6.2.1	Notaris – verkoper	545
3.6.2.2	Koper – notaris	546
3.6.2.3	Notaris – derde	546

INHOUDSOPGAVE

3.6.2.4	Verkoper – gegadigden/(potentiële) bidders	546
3.6.2.5	Verkoper – koper	547
3.6.3	Procedure	547
3.6.3.1	Ontvangst opdracht	547
3.6.3.2	Aanvaarden opdracht/afwijzen opdracht	547
3.6.3.3	Nader onderzoek naar publiekrechtelijke situatie	548
3.6.3.4	Nader onderzoek privaatrechtelijke en feitelijke situatie	548
3.6.3.5	Opvragen financiële/fiscale zaken	549
3.6.3.6	Vaststellen dag, uur en plaats van inschrijving	549
3.6.3.7	Aflossingsnota bij hypotheeknemer opvragen	550
3.6.3.8	Opstellen bijzondere inschrijvingsvoorwaarden/opmaken inschrijfbiljetten	550
3.6.3.9	Opmaken aankondiging	551
3.6.3.10	Opmaken kostenoverzicht ten behoeve van mogelijke bidders	551
3.6.3.11	Opmaken brochure; inschrijfbiljet	552
3.6.3.12	Plaatsen aankondiging	552
3.6.3.13	Ontvangen van biedingen voor de zitting	552
3.6.3.14	Opmaken proces-verbaal van inschrijving	553
3.6.3.15	Inschrijving	554
3.6.3.16	Gunning/recht van beraad	554
3.6.3.17	Betaling waarborgsom	555
3.6.3.18	Bieden voor een ander/akte de command	555
3.6.3.19	Betaling binnen 8 dagen na gunning	556
3.6.3.20	Betaling koopsom binnen 6 weken na gunning	556
3.6.3.21	Inschrijving in de openbare registers	557
3.6.3.22	Uitbetaling gelden	557
3.6.3.23	Doorhaling hypotheek	558
3.6.3.24	Afsluiten dossier	558
3.6.4	Varia	558
3.6.4.1	Algemene inschrijvingsvoorwaarden versus bijzondere inschrijvingsvoorwaarden	558
3.6.4.2	Algemene termijnenwet	558
3.6.4.3	Grosse	558
3.6.4.4	Art. 42 Wet op het Notarisambt/art. 49 Wet op het notarisambt	558
3.6.4.5	Woonplaatskeuze	559
3.6.5	Checklist openbare inschrijving	559
3.7	Pandrecht en partnerverklaring	562
3.7.1	Inleiding	562
3.7.2	Voorbeeld	563
3.7.2.1	Géén partnerverklaring (verpanding)	563
3.7.2.2	Wél partnerverklaring	563
3.7.2.3	Verzorgingsgedachte	564
3.7.3	Erfbelasting	564
3.7.4	Informatieplicht	564
3.7.5	Attentie bij kruislingse polissen	565
3.7.5.1	Gemeenschap van goederen	565
3.7.5.2	Huwelijkse voorwaarden	566
3.7.6	Reparatie	566
3.7.7	Checklist	567
4	Beperkte rechten	568
4.1	Het recht van erfpacht; titel 7 boek 5 BW	568

4.1.1	Inleiding	568
4.1.1.1	Te hanteren model	568
4.1.1.2	Definitie	569
4.1.1.3	Historie en toepassingsmogelijkheden	569
4.1.1.4	Rechten en bevoegdheden erfpachter	571
4.1.1.5	Algemene voorwaarden	574
4.1.1.6	Erfpacht en publiekrecht	575
4.1.1.7	Erfpachtopinie	578
4.1.1.8	Verjaring	578
4.1.2	Vereisten bij vestiging recht van erfpacht	580
4.1.2.1	Beschrijving registergoed	580
4.1.2.2	Erfpachtgunning	580
4.1.2.3	Vestigingsvereisten recht van erfpacht	581
4.1.2.4	Duur van de erfpacht	583
4.1.2.5	Uitgifteprijs en canon	585
4.1.2.6	Opzeggingsbevoegdheid	587
4.1.2.7	Verplichtingen van de eigenaar	589
4.1.2.8	Verplichtingen van de erfpachter	590
4.1.2.9	Overgang, overdracht, toedeling	593
4.1.3	Verlenging recht van erfpacht	593
4.1.3.1	Verlenging en heruitgifte recht van erfpacht	593
4.1.3.2	Wijziging recht van erfpacht	594
4.1.3.3	Voortduren recht van erfpacht na verstrijken bepaalde duur	595
4.1.4	Vervallen	595
4.1.5	Erfpacht en splitsing	595
4.1.6	Tenietgaan van het recht van erfpacht	596
4.1.7	Samenloop recht van erfpacht en andere rechtsfiguren	599
4.1.7.1	Samenloop recht van erfpacht en recht van opstal	599
4.1.7.2	Samenloop recht van erfpacht en appartementsrecht	600
4.1.7.3	Samenloop recht van erfpacht met mandeligheid	601
4.1.8	Incidenten	601
4.1.8.1	Ondererfpacht/huur en pacht	601
4.1.8.2	Koopgarantregeling	602
4.2	Recht van opstal	603
4.2.1	Inleiding	603
4.2.1.1	Karakter	604
4.2.1.2	Zelfstandig of afhankelijk recht?	607
4.2.1.3	Definitie	609
4.2.1.4	Van overeenkomstige toepassing verklaarde wetsbepalingen	610
4.2.2	Vestiging van een recht van opstal	612
4.2.2.1	Beschrijving registergoed	612
4.2.2.2	Voorafgaande eigendomsverkrijging	613
4.2.2.3	Erfdienstbaarheden/kwalitatieve verplichtingen en kettingbedingen	613
4.2.2.4	Vergoeding	613
4.2.2.5	Bevoegdheden verbonden aan het recht van opstal/Model KNB	614
4.2.3	Overdracht recht van opstal	620
4.2.4	Verlenging en heruitgifte recht van opstal	621
4.2.5	Vervallen	623
4.2.6	Splitsing in appartementsrechten en recht van opstal	623
4.2.7	Herziening retributie bij recht van opstal	624

4.2.8	Einde en beëindiging recht van opstal	624
4.2.9	Incidenten	626
4.2.9.1	Vervallen	626
4.2.9.2	Onvoorziene omstandigheden	626
4.2.9.3	Gevolgen van het einde van het recht van opstal	626
4.3	Het recht van vruchtgebruik; titel 8 boek 3 BW	627
4.3.1	Inleiding recht van vruchtgebruik en registergoederen	627
4.3.1.1	Inhoud	627
4.3.1.2	Begripsbepaling	628
4.3.1.3	Gebruiken en verbruiken (art. 3:207)	629
4.3.1.4	Vruchten	629
4.3.1.5	Vrucht in de zin van de wet	630
4.3.1.6	Overige kenmerken van het recht van vruchtgebruik	630
4.3.1.7	Toepassingen van het recht van vruchtgebruik	631
4.3.1.8	Recht van vruchtgebruik of rechten van gebruik en van bewoning?	632
4.3.1.9	Erfrecht: afgifte leaat vruchtgebruik	632
4.3.2	Ontstaan van het recht van vruchtgebruik (art. 3:202)	633
4.3.2.1	Vestigingsvereisten vruchtgebruik	634
4.3.2.2	Erfrechtelijke vruchtgebruiken	635
4.3.2.3	Aard van het recht van vruchtgebruik en beperkingen	637
4.3.2.4	Duur van het vruchtgebruik	638
4.3.3	Verplichtingen van de vruchtgebruiker	639
4.3.3.1	Boedelbeschrijving	639
4.3.3.2	Jaarlijkse opgave	640
4.3.3.3	Zekerheid stellen/toonplicht	641
4.3.3.4	Zorg van een goed vruchtgebruiker	641
4.3.3.5	Verzekeren	642
4.3.3.6	Lasten en herstellingen	643
4.3.3.7	Afgifte goederen bij het einde van het vruchtgebruik	643
4.3.3.8	Wegneemrecht/ius tollendi	644
4.3.4	Bevoegdheden van de vruchtgebruiker	645
4.3.4.1	Gebruik/verbruik van het goed	645
4.3.4.2	Beheersbevoegdheid van de vruchtgebruiker	645
4.3.4.3	Beschikken	646
4.3.4.4	Vervreemdings- en verteringsbevoegdheid	647
4.3.4.5	Vruchttrekking	648
4.3.4.6	Verhuren of verpachten	648
4.3.4.7	Procederen	649
4.3.4.8	Overdracht of bezwaar van het recht van vruchtgebruik	649
4.3.5	Verplichtingen en bevoegdheden van de hoofdgerechtigde	650
4.3.5.1	Stemrecht	650
4.3.5.2	Gevolgen van afstand van het recht van vruchtgebruik	650
4.3.5.3	Zaaksvervangning	651
4.3.6	Algemeenheid van goederen	652
4.3.7	Vruchtgebruik en nalatenschap	653
4.3.8	Rechten van gebruik en van bewoning	653
4.3.8.1	Inleiding	653
4.3.8.2	Rechten van gebruik en van bewoning	654
4.3.8.3	Rechthebbende/bevoegdheid	654
4.3.8.4	Metterwoon verlaten	655

4.3.9 Einde van het recht van vruchtgebruik	655
4.3.9.1 Tenietgaan van het recht waaruit het recht van vruchtgebruik is afgeleid	656
4.3.9.2 Tijdsverloop	656
4.3.9.3 Afstand	656
4.3.9.4 Vermenging	656
4.3.9.5 Extinctieve verjaring door tenietgaan van het recht van vruchtgebruik	657
4.3.9.6 Tenietgaan tengevolge van derdenbescherming	657
4.3.10 Incidenten	657
4.3.10.1 Vruchtgebruik ten behoeve van twee of meer personen	657
4.3.10.2 Overdracht onder voorbehoud van vruchtgebruik	658
4.3.10.3 Aandelen en recht van vruchtgebruik	659
4.3.10.4 Bewind over vruchtgebruik of over de goederen waarop het rust	660
5 Burenrecht, mandeligheid en erfdiensbaarheden e.d.	662
5.1 Burenrecht en hinder	662
5.1.1 Inleiding	662
5.1.2 Relatie burenrecht met erfdiensbaarheden en mandeligheid	662
5.1.3 Rechten en verplichtingen van eigenaars van naburige erven	663
5.1.4 Burenrecht alleen voor eigenaars van naburige erven?	664
5.1.5 Regelend recht	664
5.1.6 Te onderscheiden begrippen	665
5.1.6.1 Hinder	666
5.1.6.2 Regelingen in verband met water	666
5.1.6.3 Afscheiding van erven	667
5.1.6.4 Vensters en openingen; uitzicht	672
5.1.6.5 Gebruik van andermans grond	673
5.1.6.6 Overbouw	673
5.1.6.7 Dreigende instorting	674
5.1.6.8 Beplantingen in de nabijheid van de erfgrans	674
5.1.6.9 Recht van uitweg	675
5.2 Mandeligheid	676
5.2.1 Mandeligheid krachtens wet of overeenkomst, algemeen	676
5.2.1.1 Inleiding	676
5.2.1.2 Kern van de rechtsfiguur	677
5.2.1.3 Vormen van mandeligheid	678
5.2.1.4 Vragen met betrekking tot mandeligheid krachtens overeenkomst	679
5.2.1.5 Schulden	679
5.2.2 Mandeligheid krachtens overeenkomst	680
5.2.2.1 Ontstaan mandeligheid	680
5.2.2.2 Gebruik, genot en beheer: regeling ex art. 3:168	681
5.2.2.3 Onderhoud, reiniging en vernieuwing	682
5.2.2.4 Einde van mandeligheid	682
5.2.2.5 Splitsing/vergroting/verkleining erf	682
5.2.2.6 Roerende zaken	683
5.2.2.7 Openbare zaken	685
5.2.2.8 Erf/erven/onroerende zaak	685
5.2.2.9 Akte van mandeligheid	686
5.2.3 Muren	686
5.2.3.1 Wat is een muur?	686
5.2.3.2 Eigendomssituatie van een muur	687

INHOUDSOPGAVE

5.2.3.3	Aanbouw aan een (al dan niet (vrijstaande) mandelige) muur	688
5.2.3.4	Ophoging van een vrijstaande mandelige muur	689
5.2.3.5	Verbreiding van een mandelige muur	689
5.2.3.6	Sloop/tenietgaan	689
5.2.3.7	Afstand	689
5.2.3.8	Genot en gebruik van een muur	690
5.2.3.9	Kostentoerekening	690
5.2.4	Heggen, hekken, bomen en grondwal	691
5.2.4.1	Heggen	691
5.2.4.2	Hekken	692
5.2.4.3	Bomen	692
5.2.4.4	Grondwal	692
5.2.4.5	Vervallen	692
5.2.5	Grachten en sloten	692
5.3	Erfdienstbaarheden en kwalitatieve verbintenissen	693
5.3.1	Inleiding; titel 6 boek 5 BW	693
5.3.2	Kenmerken van erfdiensbaarheden	694
5.3.3	Kwalitatieve verbintenis	694
5.3.3.1	Inleiding	694
5.3.3.2	Vereisten kwalitatieve verplichtingen	695
5.3.3.3	Vestigingsvereisten	695
5.3.3.4	Model kwalitatieve verplichting met kettingbeding	695
5.3.3.5	Verschillen kwalitatieve verplichting en erfdiensbaarheid	696
5.3.4	Relatie tussen de erven	696
5.3.5	Vestigingsvereisten	697
5.3.5.1	Wijzen van ontstaan	698
5.3.5.2	Rechten en verplichtingen	698
5.3.5.3	Vervallen	699
5.3.5.4	Voorbelasting van (een van) de erven	699
5.3.6	Aard en inhoud van erfdiensbaarheden	699
5.3.6.1	Erfdiensbaarheid van voetpad	700
5.3.6.2	Erfdiensbaarheid van weg	701
5.3.6.3	Erfdiensbaarheid van uitzicht	702
5.3.6.4	Erfdiensbaarheid van het mogen hebben van ramen en vensters binnen de verboden afstand	703
5.3.6.5	Erfdiensbaarheid van overbouw	703
5.3.6.6	Erfdiensbaarheid van inankering en inbalking	704
5.3.7	Kenbaarheid van een erfdiensbaarheid	704
5.3.8	Erfdiensbaarheid door bestemming of herleving	705
5.3.9	Erfdiensbaarheden en verjaring	705
5.3.9.1	Goede en kwade trouw	706
5.3.9.2	Bezit	707
5.3.9.3	Extinctieve verjaring	707
5.3.9.4	Inschrijfbaar feit	707
5.3.9.5	De notariële verklaring van verjaring	708
5.3.9.6	Vaststelling van de eigendomsverhoudingen	709
5.3.9.7	Procedure van art. 3:27	710
5.3.10	Rechten en verplichtingen erfdiensbaarheden	710
5.3.10.1	Retributie	710
5.3.10.2	Lasten verbonden aan de erfdiensbaarheid	711

5.3.10.3	Wijziging uitoefening van een erfdiensbaaerheid	711
5.3.10.4	Verplichtingen eigenaar dienend erf	711
5.3.10.5	Verplichtingen eigenaar heersend erf	711
5.3.11	Opsplitsing van het heersende erf	712
5.3.12	Herleving van erfdiensbaaerheid/Ontstaan door bestemming	712
5.3.12.1	Wettelijke vereisten	712
5.3.12.2	Vervallen	713
5.3.12.3	Erfdiensbaaerheid door bestemming	713
5.3.12.4	Herleven van een erfdiensbaaerheid	713
5.3.13	Einde van erfdiensbaaerheden	713
5.4	Kettingbedingen	714
6	Splitsing in appartementsrechten	717
6.1	Inleiding	717
6.1.1	Splitsing in appartementsrechten: algemene beginselen	717
6.1.2	Het begrip appartementsrecht	718
6.1.3	De wettelijke regeling van appartementsrechten	719
6.1.3.1	Verhouding tot titel 7 Boek 3 BW (gemeenschap)	720
6.1.3.2	Verhouding tot titels 1 en 2 Boek 2 BW (gewone vereniging) en de rol van de gemeente in geval van dreigend achterstallig onderhoud	721
6.1.4	Verhouding tussen het vermogensrechtelijke en het verenigingsrechtelijke aspect van het appartementsrecht	723
6.1.4.1	Hybride karakter	724
6.1.4.2	Doorwerking van het onderscheid in wettelijke en statutaire regelingen	724
6.1.5	Alternatieven voor het appartementsrecht	724
6.1.5.1	Gemeenschapsregeling	725
6.1.5.2	Horizontale natrekking, rechten van opstal en erfpacht	725
6.1.5.3	De coöperatie	727
6.1.6	Literatuur	728
6.2	Het maken van een splitsingsakte	729
6.2.1	Algemeen	729
6.2.2	Vorbereidende werkzaamheden	730
6.2.2.1	Recherche	730
6.2.2.2	Privaatrechtelijke beperkingen voor splitsing	731
6.2.2.3	Publiekrechtelijke beperkingen	732
6.2.2.4	Kadastrale voorschriften	734
6.2.3	De opbouw van een eenvoudige akte van splitsing	741
6.2.3.1	Het gebouw en/of grond die in de splitsing zal worden betrokken en de titelvermelding	742
6.2.3.2	Bijzondere lasten en beperkingen	743
6.2.3.3	De splitsingstekening	744
6.2.3.4	De splitsingsvergunning	744
6.2.3.5	De omschrijving van de tot de appartementsrechten behorende privégedeelten en de appartementseigenaar(s)	744
6.2.3.6	Het splitsingsreglement en de oprichting van de vereniging van eigenaars	746
6.2.3.7	De benoeming van de eerste bestuurder	746
6.2.4	Het splitsingsreglement	747
6.2.4.1	Het modelreglement van splitsing	747
6.2.4.2	De wijzen waarop het modelreglement en de wijzigingen daarop in de akte worden verwerkt	749

6.2.4.3	Nadere bepalingen die in de akte moeten worden opgenomen	750
6.2.4.4	Veel voorkomende onderwerpen en de wijze waarop deze nader geregeld kunnen worden	752
6.2.4.5	Opname huishoudelijk reglement in akte van splitsing	760
6.2.5	Bijzondere onderwerpen	760
6.2.5.1	Meerdere eigenaren	760
6.2.5.2	Erfdienstbaarheden	762
6.2.5.3	Voorkeursrechten	762
6.2.5.4	Het splitsen van rechten van erfpacht en opstal	762
6.2.5.5	Omzetting lidmaatschappen in appartementsrechten	763
6.3	Ondersplitsing	765
6.3.1	Inleiding	765
6.3.2	Kadastrale voorschriften	765
6.3.3	De opbouw van een eenvoudige akte van ondersplitsing	766
6.3.4	Het reglement van ondersplitsing	767
6.3.5	De verhouding tussen het reglement van hoofdsplitsing en het reglement van ondersplitsing	767
6.4	Specifieke aandachtspunten voor het vaststellen van een splitsingsreglement	767
6.4.1	Bestaande bouw	768
6.4.1.1	Gemeenschappelijke installaties	768
6.4.1.2	Handhaving bestaande situaties	769
6.4.1.3	Verhuurde gebouwen	770
6.4.1.4	Energiebesparing- en verduurzamingsmaatregelen	770
6.4.2	Nieuwbouw	771
6.4.2.1	De aanduiding en omschrijving van de te formeren appartementsrechten	772
6.4.2.2	Voorschrift Garantie Instituut Woningbouw	772
6.4.2.3	Volmacht tot rectificatie	773
6.4.2.4	Verbouwing van een bestaand gebouw	774
6.4.3	Gebouwen met een commerciële bestemming	774
6.4.4	Gebouwen met parkeervoorzieningen	775
6.4.4.1	Inleiding	775
6.4.4.2	Parkeervergunningen	775
6.4.4.3	De opzet van de akte van splitsing	776
6.4.4.4	Bijzondere parkeersystemen (floating space)	777
6.4.5	Splitsing van een complex met een gemengde bestemming	777
6.4.5.1	Inleiding	777
6.4.5.2	Het vergroten van zelfstandigheid	778
6.4.5.3	Kostenverdeling	779
6.4.5.4	Hoofd- en ondersplitsing als wijze waarop meer zelfstandigheid met bijbehorende kostenverdeling kan worden bewerkstelligd	780
6.5	Wijziging van de splitsing	781
6.5.1	Besluitvorming tot wijziging van de splitsing	781
6.5.1.1	Met medewerking van alle eigenaren	781
6.5.1.2	Met medewerking van het bestuur	784
6.5.1.3	Rechterlijk bevel tot wijziging	785
6.5.1.4	Praktische aanpak	786
6.5.2	Vormen van wijziging	786
6.5.2.1	Verkleining van de in de splitsing betrokken grond	787

6.5.2.2	Vergroting van de in de splitsing betrokken grond	787
6.5.2.3	Wijziging van de begrenzing van de privégedeelten	788
6.5.2.4	Wijziging van de breukdelen	789
6.5.2.5	Wijziging van het reglement	790
6.5.2.6	Wijziging of hersplitsing	790
6.5.2.7	Wijziging splitsing bij in erfpacht uitgegeven appartementsrechten	790
6.5.3	Betrokkenen bij de wijziging	791
6.5.4	Kadastrale voorschriften	792
6.5.5	Splitsingsvergunning	792
6.5.6	De opbouw van een eenvoudige akte van wijziging splitsing	793
6.5.6.1	De juridische situatie van het in de splitsing betrokken registergoed	793
6.5.6.2	De voorgenomen wijziging van de splitsing	794
6.5.6.3	De splitsingstekening	794
6.5.6.4	De splitsingsvergunning	794
6.5.6.5	De omschrijving van de appartementsrechten na totstandkoming van de splitsing, de appartementseigenaars en de bezwaring	794
6.5.6.6	De wijziging van het splitsingsreglement	795
6.5.6.7	De toestemming van de beperkt gerechtigden en beslagleggers	795
6.5.6.8	Verkleining van de in de splitsing betrokken grond	795
6.5.6.9	Vergroting van de in de splitsing betrokken grond	796
6.6	Opheffing van de splitsing	796
6.6.1	Opheffing van rechtswege	796
6.6.1.1	Opheffing wegens eindigen beperkte rechten van erfpacht of opstal	796
6.6.1.2	Inschrijving vonnis	798
6.6.2	Opheffing met medewerking van alle eigenaren	798
6.6.3	Beperkte rechten, beslagen en voorrechten	798
6.6.4	De opbouw van een akte van opheffing	798
6.6.4.1	De juridische situatie van het in de splitsing betrokken registergoed	798
6.6.4.2	De voorgenomen opheffing van de splitsing en de opheffing zelf	799
6.6.4.3	De toestemming van de beperkt gerechtigden en beslagleggers	799
6.6.5	Verdere gevolgen	799
6.6.5.1	Ontbinding vereniging van eigenaars	799
6.6.5.2	Vereffening gemeenschap	799
7	Openbare registers en Basisregistratie Kadaster	800
7.1	Inschrijving in de openbare registers	800
7.1.1	Inschrijfbaar feit	800
7.1.2	Inschrijvereisten naar vorm	801
7.1.2.1	De plaats van inschrijving	802
7.1.2.2	Bijlagen	802
7.1.3	Inschrijvereisten naar inhoud	803
7.1.3.1	Algemene vereisten	803
7.1.3.2	Inschrijvereisten naar aard van de rechtshandeling	804
7.1.4	De notariële verklaring van verjaring	810
7.1.4.1	Inleiding; notariële verklaring van verjaring of vaststellingsovereenkomst?	810
7.1.4.2	De vorm van de notariële verklaring van verjaring	814
7.1.4.3	De betekenis van de notariële verklaring van verjaring, derdenbescherming	814
7.1.4.4	De bescherming van art. 3:26	815
7.1.4.5	Hernieuwde inschrijving op grond van een uitspraak van de rechter	817
7.1.4.6	Tegen wie werkt de verjaring?	817

7.1.4.7	Wie zijn al dan niet als partij bij de verklaring onderscheidenlijk het in te schrijven feit betrokken?	818
7.1.4.8	Wanneer tonen bewijsstukken genoegzaam aan dat het in te schrijven feit, de verjaring, zich daadwerkelijk heeft voorgedaan?	818
7.1.4.9	Hebben de verjaringsfeiten zich inderdaad voorgedaan?	819
7.1.4.10	Jurisprudentie	819
7.1.4.11	Taak Kadaster en notaris, aansprakelijkheid	821
7.2	Aard en karakter van de Basisregistratie Kadaster	825
7.3	Bijwerking Basisregistratie Kadaster	827
7.3.1	Bijwerking van objectgegevens	827
7.3.1.1	Vervallen	827
7.3.1.2	Vervallen	827
7.3.1.3	Vervallen	827
7.3.1.4	Objecten van appartementsrechten	827
7.3.1.5	Netwerken	829
7.3.1.6	Oppervlakten	834
7.3.1.7	Adresgegevens	834
7.3.1.8	Feitelijke gesteldheid	834
7.3.1.9	Schepen	835
7.3.1.10	Luchtvaartuigen	836
7.3.1.11	Vorming van kadastrale percelen	837
7.3.1.12	Vorming met definitieve kadastrale grenzen	837
7.3.1.13	Perceelsvorming zonder definitieve kadastrale grenzen	837
7.3.1.14	Reconstructie van kadastrale grenzen	840
7.3.2	Bijwerking van rechten	841
7.3.2.1	Genotsrechten op onroerende zaken	841
7.3.2.2	Hypotheek en beslagen op onroerende zaken	842
7.3.2.3	Bij het Kadaster onbekende goederenrechtelijke rechten	843
7.3.2.4	Accessoire rechten	844
7.3.2.5	Persoonlijke rechten	844
7.3.2.6	Rechten op schepen	846
7.3.2.7	Rechten op luchtvaartuigen	847
7.3.3	Bijwerking van rechthebbenden	848
7.3.4	Voorlichting- en rectificatieprocedure	850
7.4	Recherche in de openbare registers	851
7.4.1	Kadaster-on-line	851
7.4.2	Onderzoek naar geregistreerde netwerken	851
7.4.3	De actualiteit van informatie	852
7.5	Ontstaan Kadaster en Openbare Registers; trigonometrie en oude handmatige boekhouding	853
7.5.1	Inleiding	853
7.5.2	Afhankelijkheidsrelatie tussen de openbare registers en de Basisregistratie Kadaster	854
7.5.3	Rijksdriehoeksmeting; Trigonometrie	855
7.5.4	Percelen	856
7.5.5	Kadastrale en burgerlijke gemeente	856
7.5.6	Kadastrale kaarten	856

7.5.7	Oude handmatige boekhouding	857
7.5.8	Betekenis van het stelsel van basisregistraties voor het Kadaster	858
7.6	Elektronisch aanleveren	860
7.6.1	Aanmelden als elektronische aanbieder	860
7.6.2	Technische vereisten	861
7.6.3	Inschrijven door elektronisch aanleveren	862
7.6.4	Elektronisch verzoek tot inschrijving	863
7.6.5	Elektronische retourzending en bewaking integriteit	864
7.6.6	Onderscheid elektronische aanbieder/ondertekenaar	865
7.6.7	Digitaal depot van tekeningen	865
7.6.8	Geautomatiseerde inschrijving	866
7.6.8.1	Redactievrijheid van de notaris	866
7.6.8.2	Geautomatiseerde bijwerking van de registratie	867
7.6.8.3	Software voor het vervaardigen van automatisch te verwerken stukken	867
7.7	Digitale handtekening	868
7.7.1	Digitale handtekening bij elektronisch afschrift	868
7.7.2	Vervallen	868
7.8	Grensoverschrijdende overdrachten	868
7.8.1	Algemeen	868
7.8.2	De keuze voor verbintenissenrecht	869
7.8.3	Toetsing door de buitenlandse bewaarder	869
7.8.4	Technische vereisten	870
7.8.5	Het verzamelen van informatie in het buitenland	871
7.8.6	Ondersteuning voor Nederlandse notarissen	871
7.8.7	Alternatieve processen	871
7.8.8	IMOLA-projecten	872
7.9	Publiekrechtelijke aspecten Basisregistratie Kadaster	872
7.9.1	De Wet kenbaarheid publiekrechtelijke beperkingen	872
7.9.2	Energielabels	874
7.9.3	Vervallen	875
7.10	(Doorhaling) teboekstelling schip en luchtvaartuig	875
7.10.1	Inleiding	875
7.10.2	Binnenschepen	876
7.10.3	Zee- en zeevissersschepen	876
7.10.4	Schepen in aanbouw	877
7.10.5	Doorhaling teboekstelling	878
7.10.6	Luchtvaartuigen	878
7.11	Incidenten	879
7.11.1	Kadaster verzoekt gebreken te herstellen	879
7.11.1.1	De attendering op niet-inschrijving (ANI)	879
7.11.1.2	Het verzoek tot verbetering (VTV)	880
7.11.1.3	De waarschuwingsbrief	882
7.11.1.4	Beleid Kadaster inzake herstel van gebreken	883
7.11.1.5	Vervallen	884
7.11.1.6	Rectificatie ingeschreven stuk	884

7.11.2 Weigering inschrijving	886
7.11.2.1 Boeking in register van voorlopige aantekening (register 4D)	886
7.11.2.2 Kort geding tegen boeking in register 4D	887
7.11.2.3 Hernieuwde aanbidding	887
7.11.3 Opschorten definitieve kadastrale grenzen	887
7.11.3.1 Landmeter verzuimt vorming kadastraal perceel op te schorten	888
7.11.4 Afkoop van de in appartementsrechten gesplitste erfpacht	889
7.11.5 Rectificatie object appartementsrecht	890
7.11.6 Vervallen	892
7.11.7 Verjaring van object van splitsing in appartementsrechten	892
7.11.8 Vervallen	892
7.11.9 Ambtshalve bijwerking (doorgehaalde) koop na verloop termijn	892
7.11.10 Vervallen	893
7.11.11 Bijhoudingsverklaring	893
7.11.12 Bezwaar en beroep tegen bijwerking van de registratie	895
7.11.13 Incidenten rondom recherches in de registratie	896
7.11.13.1 Actualiteit Basisregistratie Kadaster en openbare registers	896
7.11.13.2 Titel is kadastrale vernieuwing	897
7.11.13.3 Vermelding 4D-stuk	897
7.11.13.4 Vermelding (doorgehaalde) koop	898
7.11.13.5 t/m 7.11.13.9 Vervallen	899
7.11.13.10 Verwijzing naar erfdiensbaarheid ontbreekt bij actueel perceel in kadastrale registratie	899
7.11.14 Incidenten rondom elektronisch aanleveren	900
7.11.14.1 Technische afkeuring	900
7.11.14.2 Vermelding certificaat op Certificaten Revocatie Lijst	900
7.11.14.3 Schorsing aanbieder	901
7.11.14.4 Hack bij certificatedienstverlener	901
7.11.15 Fout in toedeling bij ruilverkaveling	901
7.11.15.1 Vervallen	902
7.11.15.2 Vervallen	902
7.11.16 Incidenten rondom netwerken	902
7.11.16.1 Weigering kadastrale netwerkaanduiding/dubbele eigendomsclaim netwerk	902
7.11.16.2 Geen bewijsstukken van bevoegde aanleg	902
7.11.16.3 Onduidelijkheid over bevoegdheid vervreemder	903
7.11.16.4 Eigendom huisaansluitingen	903
7.11.17 Incidenten rondom schepen	903
7.11.17.1 Dubbele teboekstelling schip	903
7.11.17.2 Geen doorhaling buitenlandse teboekstelling schip	904
7.11.17.3 Schip is niet gebrand	905
7.11.17.4 Schip staat dubbel teboek	905
7.11.17.5 Administratieve teboekstelling voorafgaand aan buitenlandse doorhaling schip	906
7.11.17.6 Vertraging bij verstrekking buitenlandse bewijsstukken	907
7.11.18 Incidenten rondom stelsel basisregistraties	907
7.11.18.1 Basisregistratie Kadaster bevat de tekst 'in onderzoek'	907
7.11.18.2 Ontbreken melding persoonsgegevens zijn conform BRP	908
7.11.18.3 Adressen zonder melding over conformiteit met de BAG	908
7.11.18.4 Melding fouten aan NHR	909
7.11.19 Incidenten rondom publiekrechtelijke beperkingen	909
7.11.19.1 Vermelding in onderzoek	910
7.11.19.2 Landelijke voorziening niet beschikbaar	910

8 Huurrecht, agrarisch recht en oude zakelijke rechten	911
8.1 Algemeen deel huurrecht	911
8.1.1 De huurovereenkomst	911
8.1.1.1 Wat is huur?	911
8.1.1.2 Modelcontracten en websites	913
8.1.1.3 Gemengde overeenkomsten en gemengde huurovereenkomsten	914
8.1.2 Huurregimes	916
8.1.2.1 Inleiding	916
8.1.2.2 Schema van huurobjecten en toepasselijke regels	917
8.1.3 Verplichtingen van de verhuurder	918
8.1.3.1 Inleiding	918
8.1.3.2 Het begrip gebrek	918
8.1.3.3 Overlast	922
8.1.3.4 Gevolgen van een gebrek	924
8.1.3.5 Dwingend recht	926
8.1.4 Verplichtingen van de huurder	927
8.1.4.1 Betaling van de huurprijs	927
8.1.4.2 Goed huurderschap	927
8.1.4.3 Gebruik overeenkomstig de bestemming	929
8.1.4.4 Gedogen van reparaties en renovatie	930
8.1.4.5 Oplevering aan het einde van de huurovereenkomst	934
8.1.4.6 Verrichten van klein onderhoud	935
8.1.4.7 Toestemming vragen voor het aanbrengen van veranderingen (ZAV)	936
8.1.5 Eindigen van de huur	938
8.1.5.1 Inleiding	938
8.1.5.2 Eindigen van de huurovereenkomst (art. 7:228)	938
8.1.5.3 Voortzetten van de huur na afloop van de huurovereenkomst met goedvinden van de verhuurder (art. 7:230)	938
8.1.5.4 Overlijden van huurder of verhuurder	939
8.1.5.5 Ontbinding	939
8.1.6 Faillissement	940
8.1.6.1 Algemeen	940
8.1.6.2 Faillissement van de huurder van een onroerende zaak (art. 39 Fw)	941
8.1.6.3 Faillissement van de verhuurder (art. 37 Fw)	948
8.1.6.4 Surseance van betaling	949
8.1.6.5 Schuldsanering natuurlijke personen (art. 284 Fw)	950
8.1.7 Garanties	952
8.1.7.1 Inleiding	952
8.1.7.2 Bankgarantie	952
8.1.7.3 Concerngarantie	955
8.1.7.4 Waarborgsom	956
8.1.7.5 De 403-verklaring	956
8.1.7.6 Borgtocht (art. 7:850-870)	958
8.1.7.7 Medehuurderschap	959
8.1.7.8 Verhaal op de Garant in geval van faillissement van de huurder	960
8.1.7.9 Splitsing van rechtspersonen	964
8.1.7.10 Huurgaranties in de koopovereenkomst	966
8.1.8 Koop breekt geen huur (art. 7:226)	968
8.1.8.1 Algemeen	968
8.1.8.2 Overdracht van gebouwd onroerend goed	970
8.1.8.3 Voorkeursrecht van koop en koopoptie	972

8.1.8.4	Hypothecair huurbeding (art. 3:264)	975
8.2	Huur van woonruimte	977
8.2.1	Wat is woonruimte?	977
8.2.1.1	Dienstwoning	978
8.2.2	Beëindiging van de huurovereenkomst door opzegging	979
8.2.2.1	Algemeen	979
8.2.2.2	Opzeggingsgronden	980
8.2.3	Ontbinding op grond van wanprestatie	982
8.2.3.1	Inleiding	982
8.2.3.2	Van huurachterstand tot ontruiming	982
8.2.3.3	Boetebeding	983
8.2.4	Tijdelijke verhuur van woonruimte en beperkte huurbescherming	984
8.2.4.1	Inleiding	984
8.2.4.2	‘Tussenhuur’: art. 7:274 lid 2	985
8.2.4.3	De huurovereenkomst betreffende een gebruik naar zijn aard van korte duur	986
8.2.4.4	Gemeentelijke sloopwoningen	986
8.2.4.5	Hospita-verhuur	987
8.2.4.6	De Leegstandwet	987
8.2.4.7	Beroep op huurbescherming in strijd met de redelijkheid en billijkheid	989
8.2.4.8	Tijdelijke verhuur voor maximaal 2 of 5 jaar	989
8.2.5	Schotelantennes	992
8.2.6	Overlast	992
8.2.6.1	Inleiding	992
8.2.6.2	De rechten van de overlast ondervindende huurder	993
8.2.6.3	Mogelijkheden om de overlastveroorzaker aan te pakken	993
8.2.6.4	Voorwaarden voor een succesvolle gerechtelijke procedure: het voortraject	994
8.2.7	Hennepteelt	994
8.2.8	Overlijden van de huurder	996
8.2.9	Medehuur	998
8.2.9.1	Medehuur van rechtswege: echtgenoot en geregistreerd partner	998
8.2.9.2	Andere medehuurders	999
8.2.9.3	Contractuele medehuur/samenhuur	1001
8.2.10	Onderhuur	1001
8.2.10.1	Is onderhuur toegestaan?	1002
8.2.10.2	De positie van de onderhuurder	1003
8.2.11	Woningruil	1003
8.2.12	Huurprijsregelgeving	1004
8.2.12.1	Inleiding en begrippen	1004
8.2.12.2	Liberalisatie (art. 7:247 jo. 11 UHW)	1005
8.2.12.3	De huurcommissie en de kantonrechter	1006
8.2.12.4	Berekening van de huurprijs door middel van het puntenstelsel	1007
8.2.12.5	All-in huur	1008
8.2.12.6	Monumenten	1009
8.2.12.7	Toetsing nieuwe huurprijs	1010
8.2.12.8	Huurverhoging	1010
8.2.12.9	Bezwaar tegen de verhoging	1012
8.2.12.10	Bijzonder geval: huurverhoging na renovatie	1013
8.2.12.11	Huurverlaging	1013
8.2.12.12	Huurverlaging wegens gebreken	1014
8.2.12.13	Bijzonder geval: indexering	1015

8.2.12.14	Overige betalingen en servicekosten	1016
8.2.12.15	Onredelijke bedingen	1017
8.3	Huur van bedrijfsruimte	1020
8.3.1	Inleiding: twee categorieën bedrijfsruimte	1020
8.3.2	ROZ: twee categorieën twee modellen	1021
8.3.3	Kwalificatie van bedrijfsruimte	1021
8.3.3.1	290-bedrijfsruimte: afbakening van het toepassingsbereik	1021
8.3.3.2	230a-bedrijfsruimte	1025
8.3.4	Semi-dwingend recht en contractsvrijheid	1026
8.3.4.1	290-bedrijfsruimte: semi-dwingend recht	1026
8.3.4.2	230a-bedrijfsruimte: contractsvrijheid	1028
8.3.5	Termijnbescherming	1030
8.3.5.1	290-bedrijfsruimte: huurtermijnen	1030
8.3.5.2	230a-bedrijfsruimte: huurtermijnen	1033
8.3.6	290-bedrijfsruimte: opzegging	1034
8.3.6.1	Opzeggingsformaliteiten	1034
8.3.6.2	Nietigheid opzegging	1035
8.3.7	290-bedrijfsruimte: beëindiging na opzegging	1035
8.3.7.1	Beëindigingsgronden tegen het einde van de eerste huurtermijn	1036
8.3.7.2	Beëindigingsgronden na tien jaar	1040
8.3.7.3	Toewijzing beëindigingsvordering	1042
8.3.7.4	Tegemoetkoming in de verhuis- en inrichtingskosten	1042
8.3.7.5	Beëindiging onderhuur	1044
8.3.7.6	Opzegging wegens afbraak in het algemeen belang	1045
8.3.8	290-bedrijfsruimte: Tussentijdse beëindiging	1045
8.3.8.1	Wederzijds goedvinden	1046
8.3.8.2	Opzegging door erfenamen van de huurder	1046
8.3.8.3	Ontbinding bij verwezenlijking bestemmingsplan	1046
8.3.9	230a-bedrijfsruimte: einde huur en ontruimingsbescherming	1047
8.3.9.1	Einde huur	1047
8.3.9.2	Ontruimingsbescherming	1050
8.3.10	290-bedrijfsruimte: huurprijs	1055
8.3.10.1	Aanvangshuurprijs	1055
8.3.10.2	Jaarlijkse indexering	1055
8.3.10.3	Huurprijsherziening	1056
8.3.11	230a-bedrijfsruimte: huurprijs	1065
8.3.12	290-bedrijfsruimte: indeplaatsstelling	1067
8.3.12.1	Bedrijfsoverdracht	1067
8.3.12.2	Zwaarwichtig belang	1068
8.3.12.3	Voldoende waarborg	1068
8.3.12.4	Belangenafweging	1069
8.3.12.5	Voorwaarden of last	1069
8.3.12.6	Gevolgen indeplaatsstelling	1069
8.3.13	230a-bedrijfsruimte: contractsovername	1069
8.3.14	290- en 230a-bedrijfsruimte: enkele algemene bepalingen nader beschouwd	1069
8.3.14.1	Art. 2.1/2.2/2.3 en 11.3/11.4 van de Algemene Bepalingen	1071
8.3.14.2	Art. 13.1 tot en met 13.4 van de Algemene Bepalingen	1074
8.3.14.3	Art. 6.1 van de Algemene Bepalingen	1074
8.3.14.4	Art. 14.6 tot en met 14.8 van de Algemene Bepalingen	1075

8.4 Agrarisch recht en het notariaat	1076
8.4.1 Pacht	1078
8.4.1.1 Inleiding	1078
8.4.1.2 De pachtvereenkomst	1082
8.4.1.3 De pachtprijs	1088
8.4.1.4 Duur en verlenging	1088
8.4.1.5 Het einde van de pachtvereenkomst	1091
8.4.1.6 Het voorkeursrecht van de pachter	1093
8.4.1.7 Bijzondere pachtvormen	1098
8.4.2 Landinrichting; de kavelruilovereenkomst of de vrijwillige kavelruil	1102
8.4.2.1 Landinrichting	1102
8.4.2.2 Ruilverkaveling bij overeenkomst (kavelruil), art. 85 e.v. Wilg	1102
8.4.2.3 Samenvatting en stappenplan	1115
8.4.3 Vervallen	1117
8.4.4 De Natuurbeschermingswet en de Boswet	1117
8.4.4.1 Vervallen	1117
8.4.4.2 Vervallen	1117
8.4.4.3 De Wet natuurbescherming	1117
8.4.4.4 Hoofdstuk 4 van de Wet natuurbescherming, houtopstanden, hout en houtproducten	1118
8.4.5 Productierechten	1119
8.4.5.1 Wat zijn productierechten?	1119
8.4.5.2 Kenmerk: een referentiehoeveelheid en een referentiejaar	1120
8.4.5.3 Worden er nog quota toegekend?	1120
8.4.5.4 Zijn quota vermogensrechten? Relevantie voor het relatievermogensrecht	1121
8.4.5.5 Blijven productierechten nog bestaan?	1122
8.4.5.6 De regelgeving	1122
8.4.5.7 Wie is tot de productierechten gerechtigd, de grondeigenaar of zakelijk gerechtigde of de producent? De relatie met de grond	1122
8.4.5.8 Vervallen	1122
8.4.5.9 Vervallen	1122
8.4.5.10 Overdracht van het suikerquotum	1122
8.4.5.11 Toeslagrechten	1123
8.4.5.12 Mestproductierechten; het mestquotum	1128
8.4.5.13 Wet verantwoorde groei melkveehouderij	1138
8.4.5.14 Melkveefosfaatruimte	1139
8.4.5.15 Grondgebondenheid van melkveehouderijen	1141
8.4.5.16 Het stelsel van fosfaatrechten en andere maatregelen ter beperking van de fosfaatproductie ..	1142
8.4.6 De ‘plattelandswoning’	1145
8.4.6.1 Inleiding	1145
8.4.6.2 De wetgeving met betrekking tot plattelandswoningen	1146
8.4.6.3 Voordelen plattelandswoningen	1149
8.5 Het recht van de Dertiende Penning	1150
8.5.1 Inleiding	1150
8.5.2 Kenmerken; nadere beschouwing van de Dertiende Penning	1150
8.5.2.1 Oud zakelijk recht	1150
8.5.2.2 Inhoud van het recht	1150
8.5.2.3 Verband met het begrip handwissel en met het naastingsrecht	1151
8.5.2.4 Rechthebbenden	1151
8.5.2.5 Registergoed	1151
8.5.3 Geschiedenis	1151

8.5.4	Verspreidingsgebied	1153
8.5.4.1	Utrecht, Abcoude en Vinkeveen	1153
8.5.4.2	Kenbaarheid	1153
8.5.5	Praktische zaken	1153
8.5.5.1	Administratie	1153
8.5.5.2	Basisregistratie Kadaster	1154
8.6	Het Groningse beklemdrecht	1154
8.6.1	Inleiding en ontstaan	1154
8.6.2	Historische ontwikkeling	1155
8.6.3	Invoering van het nieuwe BW	1160
8.6.4	Overgangswet	1161
8.6.5	Definitie	1162
8.6.6	Kenmerken	1163
8.6.6.1	Eeuwigdurendheid/onopzegbaarheid	1163
8.6.6.2	Vererfbaarheid	1163
8.6.6.3	Ondeelbaarheid	1164
8.6.6.4	Beëindiging	1164
8.6.7	Rechten en verplichtingen beklemd meier	1164
8.6.8	Overdracht/vestiging beperkte rechten/verjaring	1166
8.6.8.1	Overdracht	1166
8.6.8.2	Vesting beperkte rechten	1167
8.6.8.3	Verjaring	1168
8.6.9	Bestemmingswijziging	1168
8.6.10	Splitsing	1169
8.6.11	Afkoop en Onteigening	1169
8.6.11.1	Rapport Commissie Beekhuis	1169
8.6.11.2	Vrijwillige afkoop	1170
8.6.11.3	Onteigening	1171
8.6.12	Ruilverkaveling	1171
8.6.13	Vererving en verdeling	1172
8.6.14	Vervallenverklaring (caduciteit)	1173
8.6.15	Wijziging door rechter	1173
8.6.16	Eigenaar in beklemdrechtelijke zin	1174
8.6.17	Kadaster	1175
8.6.18	Cijfers	1176
8.6.19	Vergelijking met erfpacht	1177
9	Fiscale aspecten	1178
9.1	Inkomstenbelasting	1178
9.1.1	Vermogensetikettering	1178
9.1.2	Resultaat uit overige werkzaamheden	1180
9.1.2.1	Ter beschikking stellen van vermogen	1181
9.1.2.2	Bepaling van het resultaat uit overige werkzaamheden	1184
9.1.2.3	Uitstel van betaling	1186
9.1.3	Diverse onderwerpen in de winstfeer	1186
9.1.3.1	Afschrijving	1186
9.1.3.2	Herinvesteringsreserve	1187
9.1.3.3	Landbouwwijziging	1189
9.1.4	Eigen woning	1190
9.1.4.1	De partnerregeling in de Wet inkomstenbelasting 2001	1190

INHOUDSOPGAVE

9.1.4.2	Gemeenschappelijke inkomensbestanddelen	1192
9.1.4.3	Het begrip eigen woning	1193
9.1.4.4	Partners en de eigen woning	1206
9.1.4.5	Inkomsten uit de eigen woning	1207
9.1.4.6	Kapitaalverzekering eigen woning (overgangsrecht)	1209
9.1.4.7	Aftrekbare kosten eigen woning	1215
9.1.5	Inkomen uit sparen en beleggen (box 3)	1230
9.1.5.1	Onroerende zaken	1232
9.1.5.2	Vruchtgebruik in box 3 ontstaan krachtens erfrecht	1232
9.1.5.3	Ouders-kindtransacties	1233
9.1.5.4	Waardering	1234
9.1.5.5	Waardering woningen	1234
9.1.5.6	Waardering genotsrechten op onroerende zaken	1234
9.1.6	Monumentenpanden	1235
9.1.6.1	Vervallen	1235
9.1.6.2	Vervallen	1235
9.1.6.3	Vervallen	1235
9.1.6.4	Vervallen	1235
9.1.6.5	Vervallen	1235
9.1.6.6	Vervallen	1235
9.2	Overdrachtsbelasting	1236
9.2.1	Economische eigendom	1236
9.2.1.1	Definities	1237
9.2.1.2	Aangifte en meldingsplicht	1238
9.2.1.3	Hoofdellijke aansprakelijkheid vervreemder of notaris, naheffingstermijn	1239
9.2.1.4	Samenstel van rechten en plichten – enig risico van waardeverandering	1240
9.2.1.5	Uitsluitend recht op levering	1244
9.2.1.6	Huur	1248
9.2.1.7	Koopoptie	1248
9.2.1.8	Gedeeltelijke economische verkrijging	1248
9.2.1.9	Huurkoop, financial lease, operational lease	1248
9.2.1.10	Koophuur	1249
9.2.1.11	Gunning op de veiling/goedkeuring onderhandse executie (art. 3:268 BW)	1249
9.2.1.12	Het gebouw op erfpachtgrond	1250
9.2.1.13	Het gebouw op gehuurde grond	1250
9.2.1.14	Economische mede-eigendom, verrekenbedingen en vergoedingsvorderingen tussen echtgenoten en geregistreerde partners (art. 1:87 BW) en samenwoners	1250
9.2.1.15	Verblijvingsbeding	1251
9.2.1.16	Certificering en decertificering van (fictieve) onroerende zaken	1251
9.2.1.17	Verkrijging juridische eigendom zonder economische eigendom	1253
9.2.1.18	Overdracht economische eigendom ter veiligstelling van het voordeel van art. 13 WBR	1254
9.2.1.19	Economische eigendom drukt de waarde in het economische verkeer niet	1255
9.2.1.20	Erfrechtelijke afwikkeling economische eigendom	1258
9.2.1.21	Economische eigendom van bestanddelen en van niet gevestigde beperkte rechten	1259
9.2.1.22	Participaties in beleggingsfondsen en fondsen voor collectieve belegging in effecten.	1260
9.2.1.23	Aan- en verkoop door een rechtsvorm zonder rechtspersoonlijkheid.	1260
9.2.1.24	Alternatief koop- en leveringssysteem: voorwaardelijke levering, Vormerkung	1263
9.2.2	Appartementsrechten	1264
9.2.2.1	Splitsing in en toedeling van appartementsrechten	1264
9.2.2.2	Het aandeel in de geldmiddelen van de vereniging van eigenaars	1265

9.2.2.3	Omzetting lidmaatschapsrechten coöperatie/vereniging	1265
9.2.2.4	Wijziging van appartementsrechten	1266
9.2.2.5	Aankoop, splitsing, doorverkoop (art. 13 WBR)	1266
9.2.2.6	Invloed van serviceverplichtingen op de waarde	1267
9.2.3	De uitgezonderde verkrijgingen	1267
9.2.3.1	Opvolgende verdeling	1268
9.2.3.2	Toedeling gemeenschap van goederen ‘aan de nalatenschap’	1268
9.2.3.3	Wordt vrije mede-eigendom door huwelijk of huwelijksvoorwaarden huwelijks- gemeenschap?	1269
9.2.4	Art. 4 WBR	1269
9.2.4.1	Checklist	1269
9.2.4.2	Maatstaf van heffing	1270
9.2.4.3	Werking van art. 13 WBR	1271
9.2.4.4	Aangifte	1271
9.2.4.5	Fictieve onroerende zaken	1272
9.2.4.6	Belastbaarheid van de verkrijging	1274
9.2.4.7	Consolidatie van lichamen	1279
9.2.4.8	Gelijkstellingen	1283
9.2.4.9	Certificering van aandelen	1286
9.2.4.10	Inkoop van eigen aandelen door een art. 4 WBR-lichaam	1287
9.2.4.11	Verkoop aandelen en aansprakelijkheid vennootschapsbelasting	1288
9.2.5	De vrijstellingen in de overdrachtsbelasting	1288
9.2.5.1	Bedrijfsopvolging binnen de familiesfeer (art. 15 lid 1 b WBR)	1289
9.2.5.2	Verkrijging door een publiekrechtelijk lichaam (art. 15 lid 1 c WBR)	1295
9.2.5.3	Schenking van onroerend goed (art. 15 lid 1 d WBR)	1296
9.2.5.4	Inbreng van een onderneming in een personenvennootschap of in een BV (art. 15 lid 1 e WBR)	1297
9.2.5.5	Verdeling personenvennootschap en vereffening vermogen van rechtspersoon (art. 15 lid 1 f WBR)	1306
9.2.5.6	Verdeling van onroerend goed tussen samenwoners (art.15 lid 1 g WBR)	1311
9.2.5.7	Fusie, splitsing en interne reorganisatie (art. 15 lid 1 h WBR)	1313
9.2.5.8	Door de verkrijger voor eigen rekening gestichte opstallen (art. 15 lid 1 i WBR)	1328
9.2.5.9	Bodembestanddelen (art. 15 lid 1 j WBR)	1329
9.2.5.10	Onderwijs (art. 15 lid 1 k WBR)	1329
9.2.5.11	Ruilverkaveling (art. 15 lid 1 l WBR)	1330
9.2.5.12	Bureau Beheer Landbouwgronden (art. 15 lid 1 m WBR)	1330
9.2.5.13	Woningwetinstellingen (art. 15 lid 1 n WBR)	1330
9.2.5.14	Stedelijke herstructurering (art. 15 lid 1 o WBR)	1332
9.2.5.15	Monumenten (art. 15 lid 1 p WBR) OUD	1333
9.2.5.16	Generieke vrijstelling overdrachtsbelasting voor cultuurgrond in de landbouw per 1 januari 2007 (art. 15 lid 1 q WBR)	1334
9.2.5.17	Teruglevering krachtens herstel ex art. 19 WBR (art. 15 lid 1 r WBR)	1337
9.2.5.18	Vrijstelling voor de verkrijging van natuurgrond (art. 15 lid 1 s WBR)	1337
9.2.5.19	Staatsbosbeheer (art. 15 lid 1 u WBR)	1339
9.2.5.20	Verkrijging krachtens uitoefening van een wilsrecht (art. 15 lid 1 x WBR)	1339
9.2.5.21	Verkrijging van kabels en leidingen (art. 15 lid 1 y WBR)	1340
9.2.6	Diversen overdrachtsbelasting	1341
9.2.6.1	Tijdstip van verkrijging (art. 8 WBR)	1341
9.2.6.2	Heffingsmaatstaf	1342
9.2.6.3	Beperkte rechten	1344
9.2.6.4	Opvolgende verkrijgingen (art. 9 lid 4 en art. 13 WBR)	1347

INHOUDSOPGAVE

9.2.6.5	Verkrijging vrij op naam en de termijn van art. 13 WBR	1351
9.2.6.6	Verkrijging van onroerende zaak wegens executorialie verkoop	1352
9.2.6.7	Tarief overdrachtsbelasting voor woningen	1352
9.2.6.8	Wijze van heffing	1355
9.2.6.9	Teruggaaf van belasting	1355
9.2.6.10	Hoofdelijke aansprakelijkheid voor verschuldigde belasting	1358
9.2.6.11	Sanctie bij ontduiken van omzetbelasting	1359
9.3	Omzetbelasting	1359
9.3.1	Algemeen	1359
9.3.2	Ondernemer	1360
9.3.2.1	Een ieder	1360
9.3.2.2	Zelfstandig	1360
9.3.2.3	Bedrijf	1361
9.3.2.4	Exploitatie van een vermogensbestanddeel	1361
9.3.2.5	Publiekrechtelijk lichaam	1362
9.3.2.6	Fiscale eenheid	1362
9.3.2.7	Aftrek van voorbelasting	1363
9.3.3	Levering van goederen en het verrichten van diensten	1364
9.3.3.1	Levering van goederen	1364
9.3.3.2	Het verrichten van diensten	1367
9.3.3.3	Beperkte rechten	1367
9.3.3.4	A-B-C contracten	1367
9.3.3.5	Veilingen	1368
9.3.4	De plaats van levering en de plaats van dienst	1368
9.3.5	Maatstaf van heffing	1369
9.3.5.1	Ruiling	1369
9.3.5.2	De 'leveringen' van art. 3 lid 3 OB	1369
9.3.5.3	Beperkte rechten	1370
9.3.6	Belastingplicht	1371
9.3.6.1	Verleggingsregelingen	1371
9.3.7	Tijdstip verschuldigheid	1372
9.3.8	Tarief	1372
9.3.9	Onroerende zaken in de omzetbelasting	1372
9.3.9.1	De levering van onroerende zaken	1372
9.3.10	Samenloop omzetbelasting en overdrachtsbelasting	1380
9.3.10.1	Vrijstelling van overdrachtsbelasting bij samenloop met omzetbelasting	1380
9.3.10.2	Economische eigendom	1382
9.3.10.3	A-B-C leveringen	1383
9.3.11	Capita Selecta	1384
9.3.11.1	Gemeente en BTW	1384
9.3.11.2	Overdracht van een onderneming	1385
9.3.11.3	Huurgarantie	1386
9.3.11.4	Vervallen	1387
9.3.11.5	Bouwrijp gemaakte grond van vóór 1969	1387
9.3.11.6	Art. 37 Wet OB en vermelding BTW in notariële akte	1388
9.4	Successiewet	1388
9.4.1	Samenloop schenkbelasting met overdrachtsbelasting	1388
9.4.2	Schenking van onroerende zaken	1389
9.4.2.1	Het civielrechtelijke begrip	1389

9.4.2.2	Fiscale aspecten van schenking	1390
9.4.2.3	Matiging schenkelasting bij samenloop met overdrachtsbelasting	1390
9.4.3	Andere giften in het kader van de overdracht van onroerende zaken	1391
9.4.3.1	Het civielrechtelijke begrip gift	1391
9.4.3.2	Voldoende onderlinge samenhang rechtshandelingen	1391
9.4.3.3	Onderlinge samenhang van rechtshandelingen, eenheid van betrokken partijen	1395
9.4.3.4	Omslagmethoden	1396
9.4.3.5	Toepassingen art. 24 SW	1398
9.4.4	De waardering van de eigen woning in de SW	1403
9.4.5	Waardering serviceflat	1404
9.5	Natuurschoonwet	1405
9.5.1	Inleiding	1405
9.5.2	Voorwaarden die worden gesteld aan een landgoed	1406
9.5.3	‘Gezamenlijke rangschikking’	1406
9.5.4	Indiening van een rangschikkingsverzoek	1406
9.5.5	Fiscale faciliteiten	1407
9.5.5.1	Erf- en schenkelasting (art. 7 NSW)	1407
9.5.5.2	Overdrachtsbelasting	1408
9.5.5.3	Inkomstenbelasting	1409
9.5.5.4	Vennootschapsbelasting	1409
9.5.5.5	Onroerendezaakbelasting	1409
9.5.5.6	Wet Waardering Onroerende Zaken	1409
9.5.5.7	Fiscale transparantie bij inbreng in een BV of NV	1409
9.5.6	Waarschuwing bij overdracht of vestiging van zakelijk genotsrecht	1410
9.5.7	Nadere uitwerking van gevallen waarin NSW-status verloren kan gaan	1411
9.5.7.1	Eigendomsoverdracht	1411
9.5.7.2	Overdracht gedeelte	1411
9.5.7.3	Overdracht blote eigendom	1411
9.5.7.4	Vestiging, einde of vervreemding van een beperkt genotsrecht	1412
9.5.7.5	Vererving	1412
9.5.7.6	Legaat	1412
9.5.8	Opmerking bij schenking of vererving van landgoed	1413
9.5.9	Inbreng van een landgoed in een BV	1414
9.5.10	Testamenteaire regelingen	1414
9.5.11	Checklist	1415
10	Rechtspraak	1416
10.1	Inleiding	1416
10.2	Tuchtrechtspraak	1416
10.2.1	Geheimhouding, ne bis in idem, onroerende zaken (handel in -)	1416
10.2.2	Afdracht overdrachtsbelasting	1418
10.2.3	Rechercheplicht, schending legitieme portie	1419
10.2.4	Inschrijving hypotheekakte, notaris privé, verwantschap (verboden -)	1420
10.2.5	Narecherche, passeren akten zonder getuigen, tuchtmaatregel	1422
10.2.6	Geheimhouding, passeren akten, taak notaris	1426
10.2.7	Circulaire Kamer, nevenfunctie, onpartijdigheid, passeren bij bank	1428
10.2.8	Depot terugbetalen, gebrekkige overeenkomst	1430
10.2.9	Geheimhouding, makelaarscourtage, onpartijdigheid	1431
10.2.10	Klacht aanvulling, zorgvuldigheid, akte van non-comparitie	1435

10.2.11	Veiling, informatie over te veilen object	1438
10.2.12	Geheimhouding, hypotheek verlenen, zorgplicht, conflicterende verplichtingen notaris	1440
10.2.13	Financiële afwikkeling, hoger beroep ontvankelijkheid onvolledig beroepschrift, inschrijven akte, passeren akten, zoekraken minuut	1443
10.2.14	Onderzoeksplicht	1448
10.2.15	Informatieplicht notaris, volmacht, rang hypotheek	1449
10.2.16	Hoger beroep ontvankelijkheid termijnen, informatieplicht notaris, rang hypotheek, rangwisseling	1452
10.2.17	Borgsom, conflicterende verplichtingen notaris, geheimhouding, zorgplicht	1454
10.2.18	Bevoegdheid tot vervreemding, dienst weigeren, klacht ontvankelijkheid, kostenveroordeling, statutaire bepaling niet te wijzigen	1456
10.2.19	Conservatoir derdenbeslag, geheimhouding, hoger beroep ontvankelijkheid algemeen, tijdstip passeren	1458
10.2.20	Aansprakelijkheid tuchtrechtelijk, borgtocht, toestemming art. 1:88	1460
10.2.21	Depot terugbetalen, ontbonden huwelijksgemeenschap, maritaal beslag	1462
10.2.22	Informatieplicht notaris, onpartijdigheid, veiling, vervuilde grond	1463
10.2.23	Passiviteit notaris, toetsen koopovereenkomst	1467
10.2.24	Bouwproject, conflicterende verplichtingen notaris, geheimhouding, informatieplicht notaris, ontbinding projectovereenkomst	1468
10.2.25	Koop met geschonken geld, taakopvatting, verhuur aan schenker	1469
10.2.26	Makelaarskosten, passeren akte	1471
10.2.27	Roerend-onroerend	1472
10.2.28	Koopsom	1474
10.2.29	Overgangsrecht Wna, volmacht ontoereikend	1475
10.2.30	Conflicterende verplichtingen notaris, dienst weigeren, doorverkoop met prijverschil, geheimhouding	1477
10.2.31	Akte (gegevens in -), depot, hoger beroep ontvankelijkheid algemeen, wijzigen koopprijs	1478
10.2.32	Conflicterende verplichtingen notaris; dienst weigeren, informatieplicht	1480
10.2.33	Belehrung, volmacht (passeren bij -), zorgvuldigheid	1481
10.2.34	Informatieplicht notaris	1483
10.2.35	Onafhankelijkheid notaris, bouwproject, ongewenste beïnvloeding	1484
10.2.36	Hoor en wederhoor, registerverklaring	1486
10.2.37	Onpartijdigheid, samenwerking met andere beroepsgroepen	1489
10.2.38	Informatieplicht notaris, koop bosgrond, teleurgestelde verwachtingen, wijzigen bestemmingsplan	1491
10.2.39	Aansprakelijkheid tuchtrechtelijk, rechercheplicht	1493
10.2.40	Ongewenste beïnvloeding, onpartijdigheid	1496
10.2.41	Kettingbeding	1499
10.2.42	Passeren akten, concept-akte toezenden	1500
10.2.43	GIW-garantieregeling, informatieplicht notaris, projectnotaris, vrije notariskeuze	1502
10.2.44	Akte (gegevens in -), samenwerking met andere beroepsgroepen	1503
10.2.45	Informatieplicht, taxatierapport	1506
10.2.46	Kadastrale inzage, kantoor houden, voorfinanciering courtagenota makelaar	1507
10.2.47	Beschermde stadsgezicht, gemeentelijk monument, onderzoeksplicht, rijksmonument, splitsingsvergunning	1510
10.2.48	Identiteit partijen vaststellen, zorgplicht	1512
10.2.49	Koopovereenkomst, erfpachtvoorwaarden, voorlichting	1514

10.2.50	Notariskosten, afrekening, dienstweigerig	1515
10.2.51	A-B-C transactie, prijsverschil, informatieplicht notaris, dienstweigerig	1516
10.2.52	Antidatering	1517
10.2.53	Curator, prijsverschil, informatieplicht	1518
10.2.54	A-B-C-transactie, prijsverschil, informatieplicht, geheimhouding	1519
10.2.55	Volmacht, economische eigendom, ministerieplicht	1520
10.2.56	Depot, uitbetalen van gelden, derdenbeslag	1521
10.2.57	Conceptakte toezenden, zorgplicht	1522
10.2.58	Doorlevering registergoed, boetebeding, kettingbeding, dienstweigerig	1523
10.2.59	Levering, vonnis uitvoerbaar bij voorraad, informatieplicht	1525
10.2.60	Koopovereenkomst, ontbindingsgrond, zorgplicht	1526
10.2.61	Onroerende zaak, overdrachtsbelasting, zorgplicht, onderzoeksplicht	1527
10.2.62	Bewaringsstekort, negatieve bewaringspositie	1528
10.2.63	Onroerende zaak, executieveiling, informatieplicht notaris	1528
10.2.64	Wet voorkeursrecht gemeenten, onroerende zaak, leveringsakte, voetverklaring, dienstplicht	1530
10.2.65	Antidatering, instemming cliënt	1530
10.2.66	Inschrijving, kadaster, rectificatie	1531
10.2.67	Executie, beslag, onderzoeksplicht	1532
10.2.68	Onroerende zaak, executieveiling, zorgplicht	1533
10.2.69	Koopovereenkomst, buitengerechtelijke ontbinding, akte van non-comparitie	1535
10.2.70	Zorgplicht, informatieplicht notaris, Vereniging van Eigenaars	1536
10.2.71	Schijnlevering, boetebeding, dienstplicht	1538
10.2.72	Inschrijving koopovereenkomst, partijnotaris	1539
10.2.73	Laagste prijsgarantie, helder offeren, art. 1 Verordening Beroeps- en gedragsregels	1540
10.2.74	Huwelijkse voorwaarden, flitsseiding, overwaarde, onvoorwaardelijke finale kwijting, zorgplicht notaris	1541
10.2.75	Informatieplicht notaris, overdrachtsbelasting	1542
10.2.76	Informatieplicht notaris, raadpleging verleden akten	1544
10.2.77	Contante storting, A-B-C transactie, Wet MOT	1545
10.2.78	Plokgeld, publicatie veilingvoorwaarden, kenbaarheid	1547
10.2.79	Geheimhouding, fiscus, kennelijke fout, informatieplicht	1548
10.2.80	Informatieplicht notaris, garantie, depotuitkering	1549
10.2.81	Appartementsrecht, depot, zorgplicht notaris	1550
10.2.82	Beslagrecht	1551
10.2.83	Volmacht, controle	1552
10.2.84	Depot, beslag, derdenverklaring, informatieplicht, zorgplicht	1553
10.2.85	Derdengelden, declaratie, verrekening, voortvarend handelen	1554
10.2.86	Notariële koopakte, bedrijfsruimte, omzetbelasting, zorgplicht	1555
10.2.87	Veiling, declaratie, opdrachtgever	1556
10.2.88	Nota van afrekening, kosten eigendomsoverdracht, vereniging van eigenaars	1556
10.2.89	Courtagenota, nota van afrekening, verrekening, bezwaar cliënt	1557
10.2.90	Onderhandse akte, KNB-logo, schijn van vertrouwen	1558
10.2.91	Splitsingsakte, rectificatie, rol van de notaris	1559
10.2.92	Hypotheek, royement, rectificatie, rangwisseling, zorgplicht	1559
10.2.93	ABC-transactie, Wet MOT, verantwoordelijkheid bij opvolging	1561
10.2.94	BFT, art. 112 Wna 1999, ABC-transactie, Wet MOT, meldingsplicht	1561
10.2.95	Geheimhoudingsplicht, belangenafweging	1563
10.2.96	Waarneming, tenaamstelling, informatieplicht, appartementsrecht,	1564

10.2.97	Zorgplicht, dementie, beoordeling wilsbekwaamheid, koopovereenkomst, meerwaardeclausule, informatieplicht, zorgplicht	1565
10.2.98	Hypotheekakte, zorgplicht, wetskennis, slordigheden, inhoud akte	1566
10.2.99	ABC-transactie, melding ongebruikelijke transactie, meldingsplicht, zorg- en informatieplicht, recherche, bewaar- en administratieplicht, eigen verantwoordelijkheid notaris	1567
10.2.100	Eigen verantwoordelijkheid kandidaat-notaris, waarneming, ABC-transactie, melding ongebruikelijke transactie, Wet MOT, meldingsplicht	1569
10.2.101	Koop-aanemingsovereenkomst, depot, zorgplicht, uitkering Depot 5% aanneemsom	1570
10.2.102	Depot, royemetstoezegging, transport, onderzoeksplicht notaris, zorgplicht	1572
10.2.103	Verzamelakte, persoonsgegevens, privacy, openbare registers en Basisregistratie Kadaster	1574
10.2.104	Depot, rente, derdenrekening, inzage	1574
10.2.105	Koop-/aanemingsovereenkomst, aanneemsom, depot, uitbetaling, zorgplicht	1576
10.2.106	Appartementsrecht, huwelijkse voorwaarden, tenaamstelling, onjuist gebruik volmacht, voortvarendheid	1577
10.2.107	Hypotheek, beslag, uitbetaling van gelden	1578
10.2.108	Oriënterend gesprek, opdracht, toezending concept-akte, verrekening kosten	1579
10.2.109	Provisieverbod, Beleidsregel adverteren via verwijzers	1581
10.2.110	Hypotheek, comparant niet aanwezig, vormvoorschrift, rectificatie	1584
10.2.111	Partijnotaris, redactie koopovereenkomst	1585
10.2.112	Weigering uitbetaling rente depot, informatieplicht	1587
10.2.113	Klantenwerving, publiciteit, collegialiteit, art. 26 Vbg, art. 28 Vbg	1588
10.2.114	Beroepsfout, onprofessioneel handelen	1589
10.2.115	Depotovereenkomst, uitbetaling depot, zorgplicht	1590
10.2.116	Onpartijdigheid, onafhankelijkheid, notarisloket, publiciteit	1591
10.2.117	Beleidsregel adverteren via verwijzers, art. 17 Wna, art. 26 Vbg	1592
10.2.118	Schijn van partijdigheid, communicatie, art. 98 Wna	1592
10.2.119	Beleidsregel adverteren via verwijzers, art. 17 Wna, art. 26 Vbg (I)	1594
10.2.120	Beleidsregel adverteren via verwijzers, art. 17 Wna, art. 26 Vbg (II)	1595
10.2.121	Projectnotaris, schijn van partijdigheid, belangenverstrengeling, art. 17 Wna, art. 22 Vbg	1596
10.2.122	Hypotheek, interne vertegenwoordigingsbevoegdheid, onderzoeksplicht	1597
10.2.123	Beleidsregel adverteren via verwijzers, onafhankelijkheid, onpartijdigheid, art. 17 Wna, art. 26 Vbg	1599
10.2.124	Inschrijving koopakte, art. 7:3 BW	1600
10.2.125	Tarifering, offerte, transparantie, gebruikelijke werkzaamheden	1601
10.2.126	Depot, overdracht, uitkering, toestemming rechthebbende	1602
10.2.127	Vrijstelling overdrachtsbelasting, art. 15 WBR, dienstweigering, art. 21 Wna, art. 2 Vbg	1603
10.2.128	Declaratie, overbodige werkzaamheden	1604
10.2.129	Nalatenschap, akte van verdeling, meerwaardeclausule, informatieplicht, geheimhouding, onderzoeksplicht	1606
10.2.130	Veiling, onderhandse bieding, art. 547 Rv	1608
10.2.131	Koop, onpartijdigheid, zorgplicht, dossiervorming	1609
10.2.132	Verkoop krachtens rechterlijk bevel, uitbetaling verkoopopbrengst, deelgerechtigdheid	1611
10.2.133	Hypotheekfraude, ABC-transactie, art. 98 Wna, zorgplicht, waarschuwingsplicht	1613

10.2.134	Woonvereniging, gebrekeige constructie, lidmaatschap	1615
10.2.135	Onvoldoende informatie door de notaris over de inhoud van een allonge bij de koopakte	1616
10.2.136	Lage koopprijs, informatieplicht, Belehrung	1620
10.2.137	Partiële verdeling, partijdigheid	1623
10.2.138	art. 23 Wna lid 1 Wna, tekort op de kwaliteitsrekening	1625
10.2.139	Driejaarstermijn indienen klachten, gedrag notaris buiten beroepsuitoefening	1628
10.2.140	Dienstweigerig, wanprestatie	1631
10.2.141	Herkomst gelden, onpartijdigheid, belangen van derden, bekwaamheid personeel	1634
10.2.142	Ruilverkavelingsrente, informatieplicht, recherche	1636
10.2.143	Financiële afwikkeling, echtscheiding	1637
10.2.144	Overdrachtsbelasting, omzetbelasting	1638
10.2.145	Tegenstrijdig belang, familieleden notaris, mededelingsplicht	1639
10.2.146	Tussenpersoon, verjaringstermijn, duur klachtprocedure	1640
10.2.147	Derdenbeslag, derdengeldenrekening, verklaring derdenbeslag	1642
10.2.148	ABC-transactie, betaling geldsom	1643
10.2.149	Onjuiste en onvolledige voorlichting	1645
10.2.150	ABC-transactie, Belehrung, volmacht	1647
10.2.151	Zorgplicht, hypotheek, overboeking gelden	1649
10.2.152	Koopsom, stroman	1652
10.2.153	Transparant offereren	1653
10.2.154	Oplichting	1655
10.2.155	Beroepsaansprakelijkheid, verzekering	1657
10.2.156	Ongetekende koopovereenkomsten	1659
10.2.157	Royement, royementstoezegging, collegiaal vertrouwen	1661
10.2.158	Verdeling en inbreng met overname hypotheek zonder toestemming bank, wijzigingen in akte, onverantwoord risico	1663
10.2.159	Grappen over cliënt in strijd met eer en aanzien notariaat, gebruik social media	1665
10.2.160	Afspraken uitbetaling depot	1668
10.2.161	(Geen) kennelijke misslag	1670
10.2.162	Antedatering akte	1675
10.2.163	Twijfel tussen ministerieverlening en dienstweigerig, informeren partij, schriftelijke vastlegging afspraken	1677
10.2.164	Verkoopprijs aan verkoper betaald terwijl leveringsakte nog niet was gepasseerd	1684
10.2.165	Uitbetaling gelden aan rechthebbenden, toezending conceptakte	1686
10.2.166	Notariële akte van schuldbekentenis, executoriale kracht	1689
10.2.167	Gebruik gegevens BRP	1692
10.2.168	Offreren	1694
10.2.169	Inzage gegevens BRP	1701
10.2.170	ABC-transacties	1703
10.2.171	Aantal akten, Belehrungspflicht	1714
10.2.172	Onroerendgoedtransacties, regie, informatieplicht, zorgvuldigheid	1718
10.2.173	Onroerendgoedtransacties	1728
10.2.174	Passeren zonder volmacht, zorgvuldigheid, verklaren onder ede	1730
10.2.175	Belehrung bij professionele partij	1734
10.2.176	Passeren akten buiten aanwezigheid gemachtigde, akten in strijd met werkelijkheid	1737

10.2.177	Vervalst rekeningnummer	1742
10.2.178	Toestemming tweede hypotheek, Novitaris criterium	1743
10.2.179	Clerical error, kennelijke misslag	1745
10.2.180	Makelaarscourtage	1746
10.2.181	Beschikkingsbevoegdheid executeur	1747
10.2.182	Niet bestaande volmacht	1750
10.2.183	Novitaris is ook tuchtnorm	1751
10.2.184	Onderzoek registerverklaring	1761
10.2.185	Erfdienstbaarheden in akte of in bijlage bij akte?	1763
10.2.186	Niet doorgegangene levering, inspanningsverplichting notaris	1768
10.2.187	Registerverklaring koop, onjuiste gegevens	1772
10.2.188	Terugstorting te veel ontvangen gelden, ongebruikelijke transactie, derdengeldrekening, verscherpt cliëntenonderzoek	1778
10.2.189	In rekening brengen kosten	1781
10.2.190	Te veel gedeclareerde royementskosten	1783
10.2.191	Afleggen verklaring derdenbeslag, afgifte beslagen gelden	1790
10.2.192	Ontbreken hypothecaire zekerheid, risico, voorlichtings- en informatieplicht	1795
10.2.193	Roddelende notaris	1800
10.2.194	Verkeerde advisering, onheuse bejegening	1804
10.2.195	Uitbetaling gelden, onafhankelijke dienstverlening, belangenbehartiging	1809
10.2.196	Veiling, informatieplicht, ligplaats woonschip	1811
10.2.197	Executiegeschil, executorial derdenbeslag	1816
10.2.198	Kosten koper, kosten aflossingsnota, onderzoekskosten vererving, kosten inschrijving kadaster, kosten doorhaling hypotheek	1822
10.2.199	Verklaring van erfrecht, titelonderzoek, extra kosten	1829
10.2.200	Inschakelen tolk, onderhandse akte	1830
10.2.201	ABC-transacties, prijsverschillen	1833
10.2.202	Erfdienstbaarheid, clerical error, proces verbaal van verbetering	1841
10.2.203	Partijdigheid, toeigeningsverbod	1848
10.3	Civielrechtelijke rechtspraak	1855
10.3.1	Blaaiboer-Berlips	1855
10.3.2	Van Ommering-Romijn	1857
10.3.3	V&D-Coenegracht	1858
10.3.4	Modehuis Nolly	1859
10.3.5	Erfpacht	1860
10.3.6	Notaris X-Tan (Baarns Beslag)	1861
10.3.7	Hofland-Hennis	1863
10.3.8	Wever-Aruba	1864
10.3.9	Popering-Willemse	1865
10.3.10	Curaçao-Boyé	1866
10.3.11	Tandartspraktijk	1868
10.3.12	Davelaar-Haklander	1869
10.3.13	Goedhart-Van den Berg	1869
10.3.14	Popering-Daems	1870
10.3.15	Onderdrecht-FGH	1871
10.3.16	Koene-Dukker-Los	1873
10.3.17	Pirouette-Broekmeulen	1874
10.3.18	Christenhusz-Brunsveld	1875
10.3.19	NMB-Stevens	1877

10.3.20	Staat der Nederlanden-Van Amersfoort en Zonen B.V.	1878
10.3.21	Van Berkel-Tribosa	1882
10.3.22	Agema-WUH	1884
10.3.23	Gay Association-Engelen	1886
10.3.24	Boersma en Ybema-MBO	1888
10.3.25	Dépex-Bergel	1889
10.3.26	Van Wijngaarden-Staat	1891
10.3.27	Pakwoningen-Maassluis	1893
10.3.28	Van Aken-Heideman	1903
10.3.29	Van Beek-Jansen	1905
10.3.30	Rabobank-Visser	1906
10.3.31	Nagtegaal-WUH	1908
10.3.32	Ontvanger-Rabobank Wateringen	1909
10.3.33	Van Kooten-Wilmink	1910
10.3.34	Bouwmeester-Van Leeuwen	1911
10.3.35	Buitenplee	1912
10.3.36	Deen-Van der Drift Beheer	1913
10.3.37	Huizing-Andere Woonvormen	1915
10.3.38	Ijsselmuiden-Brouwers	1916
10.3.39	Straalcabine	1918
10.3.40	De Louwere-Veldkamp	1919
10.3.41	Metterwoon Vastgoed B.V.-Van Ommeren	1920
10.3.42	Bloemendaalse olietank	1922
10.3.43	Luidens-Aruba	1922
10.3.44	Portacabin	1924
10.3.45	Meldplicht bodemverontreiniging bedrijfsterrein	1925
10.3.46	Stilzwijgende garantie?	1927
10.3.47	Winters-Kantoor van de Toekomst N.V.	1929
10.3.48	Onderzoeks- en mededelingsplicht	1931
10.3.49	Samander-Aladin	1932
10.3.50	Van Gasteren-Beemster e.a.	1936
10.3.51	Schoonheidssalon Aphrodite e.a.-Gemeente Rotterdam	1937
10.3.52	Stichting Belangenbehartiging Erfpachters-Gemeente 's-Gravenhage	1938
10.3.53	Damen e.a.-Giesbers	1940
10.3.54	Christiaanse-Van Dijk	1941
10.3.55	LE Beheermij/Stijnman	1942
10.3.56	Helmond/Van den Akker	1943
10.3.57	Ruilverkavelingslast	1945
10.3.58	Ozinga-gemeente Woudsend	1946
10.3.59	Kwalitatief recht bij overdracht?	1948
10.3.60	Valt koopoptie onder 'koop breekt geen huur'?	1949
10.3.61	Levering na faillissement	1950
10.3.62	Zuidertuinen	1952
10.3.63	Herleving van conservatoir beslag op onroerende zaken	1953
10.3.64	Beslag en Vormerkung	1955
10.3.65	Ontvanger/De Jong	1958
10.3.66	Frustreren voorkeursrecht gemeenten	1960
10.3.67	Hollands Noorderkwartier	1968
10.3.68	Reservefonds VvE en Box 3	1973
10.3.69	Vormerkung en derdenbeslag onder de koper	1975
10.3.70	Ontvanger/Eijking q.q	1976

INHOUDSOPGAVE

10.3.71	Onderhandse executorialie verkoop en zuivering	1980
10.3.72	Nietig beding GIW-model	1983
10.3.73	Schriftelijke koopovereenkomst	1987
10.3.74	Beroepsaansprakelijkheid makelaar	1991
10.3.75	Peildatum verdeling	1993
10.3.76	Vormerkung en derdenbeslag onder koper	1996
10.3.77	Tegenstrijdigheid akte van splitsing en splitsingstekening	1997
10.3.78	Maatstaf matiging contractuele boete	2000
10.3.79	Bijzondere publiekrechtelijke lasten en beperkingen	2004
10.3.80	Novitaris	2009
10.3.81	Medewerking deelgenoten nodig voor vervreemden aandeel in gemeenschappelijk goed	2014
10.3.82	Bezit van een strook grond	2018
10.3.83	Derdenbescherming bij fout in splitsingsakte	2020
10.3.84	Beletten vervulling uitoefeningsvoorwaarde optie?	2024
10.3.85	Derdenbescherming ex art. 3:36 BW voor beslaglegger?	2029
10.3.86	Onbevoegde vertegenwoordiging?	2036
10.3.87	Bezit te kwader trouw	2042
10.3.88	Courtage verkoopmakelaar ingeval verkoper beroep koper op financieringsvoorbehoud accepteert?	2048
10.3.89	Onbevoegde vertegenwoordiging	2052
10.3.90	Park Oud Wassenaar	2055
10.3.91	Bungalowpark De Horn	2060
10.3.92	Bekendheid met besluiten VvE	2067
10.3.93	Beding waardevaststelling erfpacht	2070
10.3.94	Vervanging coniferenhaag door muur	2075
10.3.95	Niet vermelden hypotheek in akte van toedeling	2079
	Verantwoording	2084

1 Opzet en indeling

1.1 INLEIDING

Het registergoederenrecht is een breed aandachtsterrein voor de notaris. De meeste registergoedtransacties vinden doorgaans procesmatig plaats. Dat geldt voornamelijk voor de normale koop en levering van onroerende zaken, maar ook voor de vestiging van hypotheek en het veilen. Ook door algemene voorwaarden (voor bijvoorbeeld veilingen of bouwprojecten) staat de regie van het proces grotendeels vast.

Het Handboek Registergoederenrecht (hierna ook: het handboek) beoogt een leidraad te bieden voor de notariële registergoederenpraktijk. Allereerst wordt een aanzet gegeven voor een beschrijving van de processen die in de registergoederenpraktijk van de notaris voorkomen (koop, levering, vestiging beperkte rechten, verdeling, hypotheek, veiling, splitsing). Het boek concentreert zich rondom het onroerende zakenrecht. Andere registergoederen zoals teboekgestelde schepen en luchtvaartuigen worden slechts sporadisch besproken, met name in het kader van de registratie van feiten in de openbare registers van het Kadaster. De nadruk ligt zoals gezegd op het beschrijven van processen in de notariële registergoederenpraktijk.

Naast de procesbeschrijving van de veel voorkomende registergoedtransacties, worden de daarbij voorkomende incidenten behandeld. Men denke daarbij aan beslag op het registergoed of op de koopprijs, fouten in de omschrijving van de onroerende zaak, Wet voorkeursrecht gemeenten e.d. Maar ook aan buitenissige aspecten van de registergoederenpraktijk zoals overdracht door of aan overheden, scholen of ziekenhuizen. Zelfs het recht van de Dertiende Penning en het Groningse bekleemrecht worden behandeld.

Voorts is in een afzonderlijk hoofdstuk aandacht geschonken aan de fiscale aspecten van de registergoederenpraktijk, in het bijzonder het samenspel tussen overdrachts- en omzetbelasting.

Het geheel wordt afgesloten met een hoofdstuk gewijd aan rechtspraak.

1.2 DE PAPIEREN EN DIGITALE VERSIE VAN HET HANDBOEK; DE MODELLEN

Het handboek is een werk dat wordt gepubliceerd zowel in een papieren versie als in gedigitaliseerde vorm (Notariaat Online). Het papieren handboek en het digitale handboek stemmen op tekstniveau overeen op het moment dat de papieren versie ter perse gaat. De digitale versie kent echter ook allerlei extra functies zoals een zoekfunctie en hyperlinks; bovendien kan de online versie regelmatig worden aangevuld wanneer de rechtsontwikkeling daartoe noopt. In het handboek staan ook meer dan 300 modellen. De bestanden bestaan uit modellen van brieven, tekstvoorstellen, formulieren en akten. Deels is gebruik gemaakt van de KNB-modellen. Uitgangspunt hierbij is geweest voorbeelden te willen bieden.

1.3 OPZET EN INDELING VAN HET HANDBOEK

Bij het opzetten van het handboek is ernaar gezocht op welke wijze de behandelende (kandidaat-)notaris het snelst en eenvoudigst achter de benodigde informatie komt. De vraag staat centraal welke stappen bij een bepaald type transactie successievelijk gezet behoren te worden.

Met nadruk zij opgemerkt dat het handboek niet een leesboek is dat van A tot Z moet worden doorgenomen. Beschouw het als een naslagwerk dat voor veel voorkomende processen en incidenten in de registergoederenpraktijk handvatten biedt hoe te handelen en praktische kennis bevat die in de reguliere handboeken niet te vinden zijn. Het is ook geen handboek zoals de bekende juridische series als de Asser- en de Pitlo-reeks. De opzet en de aard van het werk maken het onwenselijk dat praktische problemen uitgebreid in wetenschappelijke zin worden becommentarieerd. Het handboek beoogt dan ook niet een complete wetenschappelijke behandeling van het registergoederenrecht. Er is getracht zo veel mogelijk praktisch relevante kennis over en rondom registergoedtransacties te bieden. Daarbij komen juridische kwesties uiteraard aan de orde, maar meer in beschrijvende zin.

Dat neemt overigens niet weg dat soms juridische kwesties worden aangeroerd waaromtrent de geleerden van mening verschillen of waarmee in de praktijk verschillend wordt omgegaan. Vaak worden wel standpunten ingenomen waar men uiteraard ook anders over kan denken. Het is dan ook niet geheel uitgesloten dat naar aanleiding van standpunten discussie ontstaat.

Men bedenke echter dat het de zienswijze van de desbetreffende auteur is hoe de ‘Best practice’ zou zijn. Iedere auteur is uiteindelijk zelf verantwoordelijk voor de inhoud van de door hem of haar geschreven bijdrage. De auteurs ontvangen overigens graag reacties op dit punt. En niemand hoeft zich te schamen als blijkt gegeven wordt van voortschrijdend inzicht.

Omdat het handboek door zoveel auteurs is geschreven is de stijl niet overal hetzelfde. Weliswaar is getracht zo veel mogelijk één ‘format’ te hanteren, maar soms is dat eenvoudigweg niet mogelijk vanwege de aard van het onderwerp dan wel de betrekkelijke vrijheid die de auteurs moest worden gelaten bij het schrijven van hun bijdragen.

Getracht is wel zo veel mogelijk herhaling te voorkomen. Zo komt titelrecherche bij vrijwel elke registergoedtransactie voor. Maar in het handboek wordt daarop maar op één plaats uitgebreid ingegaan (onderdeel 2.2.3.3).

De auteurs realiseren zich dat zo’n omvangrijk werk niet op alle onderdelen foutloos zal zijn. Verbeteringen in de indeling en opbouw van het handboek en de wijze waarop onderwerpen worden behandeld zullen ongetwijfeld mogelijk en wenselijk zijn. Ook over wat de ‘Best practice’ van notariële dienstverlening is, zullen de meningen ongetwijfeld verschillen. De auteurs ontvangen graag constructieve reacties en suggesties tot verbetering van hun werk. Men kan deze sturen naar: Rijksuniversiteit Groningen, Faculteit der Rechtsgeleerdheid, Vakgroep Privaatrecht en Notarieel recht, ter attentie van prof. mr. W. Burgerhart, prof. mr. W.D. Kolkman of prof. mr. L.C.A. Verstappen, Postbus 716, 9700 AS Groningen of mailen: w.burgerhart@rug.nl, w.d.kolkman@rug.nl of l.c.a.verstappen@rug.nl.

1.4 TOEGANKELIJKHEID; ZOEKSTRATEGIE

Een omvangrijk werk als dit handboek stelt eisen aan de toegankelijkheid. Ten eerste is het handboek toegankelijk gemaakt doordat de naam van de desbetreffende auteur, de titel van het hoofdstuk en het onderdeelnummer in de kopregel zijn vermeld, hetgeen het bladeren naar de juiste pagina vergemakkelijkt. Ten tweede is getracht de tekstonderdelen bescheiden in omvang te houden en daarnaar in een uitgebreide inhoudsopgave te verwijzen. De inhoudsopgave is ook in een verkorte versie gemaakt.

In Notariaat Online zijn de modellen en de wetsartikelen toegankelijk via hyperlinks in de tekst.

1.5 BEHANDELDE ONDERWERPEN

In hoofdstuk 2 wordt een aantal bij vrijwel elke registergoederentransactie terugkerende algemene aspecten behandeld, zoals bijvoorbeeld de recherche op subject, object en titel. Hoofdmoot van dit hoofdstuk wordt gevormd door de algemene procedure van koop (onderdeel 2.2) en levering (onderdeel 2.3), bouwproject (onderdeel 2.4) alsmede mede-eigendom (onderdeel 2.5) en verdeling (onderdeel 2.6). Voor de koop en levering is gebruik gemaakt van de KNB-modellen.

Het hoofdstuk wordt afgesloten met het vrij uitgebreide onderdeel 2.7. Daarin worden zogenaamde incidenten behandeld. Onder incidenten worden gebeurtenissen verstaan die bij een normale recht-toe-recht-aan transactie niet voorkomen en die tot complicaties aanleiding kunnen geven. Het gaat dan om fouten in de omschrijving van onroerende zaken, om beslag op het object of op de koopprijs (Baarns beslag), verzuim in levering of afname van registergoederen, de Wet voorkeursrecht gemeenten, levering door of aan bijzondere rechtspersonen zoals scholen, ziekenhuizen, kerkgenootschappen en overheden.

Hoofdstuk 3 behandelt het vestigen van hypotheeken, het doorhalen (royeren) van hypothecaire inschrijvingen en, in het verlengde van het vestigen van hypotheeken, de executie oftewel de openbare executorialle verkoop door de hypotheekhouder. In dit verband worden ook de procedures van vrijwillige veiling en van verkoop bij inschrijving behandeld. Het hoofdstuk wordt afgesloten met een verhandeling over pandrecht en de partnerverklaring bij hypothecaire financiering met onderzetting van spaarpolissen.

In de hoofdstukken 4 en 5 komen de beperkte rechten, burendrecht, mandeligheid, erfdiensbaarheden, kwalitatieve bedingen en kettingsbedingen aan bod. Deze hoofdstukken hebben een wat meer beschrijvend karakter. Ingegaan zal worden op de aspecten waarop de behandelaar bij het opmaken van akten moet letten. Daarbij is veelal gebruik gemaakt van de KNB-modellen.

Hoofdstuk 6 beschrijft de praktijk van het splitsen van onroerende zaken in appartementsrechten. Daarbij wordt uitgegaan van de meest recente stand van wetgeving en het nieuwe splitsingsreglement dat in 2017 is vastgesteld. Het hoofdstuk beschrijft de splitsing in appartementsrechten als zodanig, alsmede ondersplitsing, wijziging en opheffing van een splitsing.

In hoofdstuk 7 wordt de praktijk met betrekking tot inschrijving van stukken in de openbare registers beschreven. Het behandelt de inschrijvingsvereisten, wat te doen als er iets niet klopt aan het in te schrijven stuk, de bijwerking door het Kadaster, alsmede het digitaal aanleveren van stukken.

Hoofdstuk 8 zou kunnen worden aangemerkt als wellicht het meest exotische hoofdstuk. Het begint met huur van woningen en bedrijfsruimte. Daarna komen de voor de notariële rechtspraktijk relevante aspecten van het agrarische recht (pacht, landinrichting, de Natuurbeschermingswet en de Boswet, alsmede de wetgeving rondom productierechten) aan bod, maar ook oude zakelijke rechten zoals het recht van de Dertiende Penning en het recht van beklemming.

Hoofdstuk 9 is geheel gereserveerd voor de fiscale aspecten. Onder meer de vrijstellingen van de Wet op belastingen van rechtsverkeer worden behandeld, alsmede de samenloop van omzet- en overdrachtsbelasting.

Hoofdstuk 10 bevat een uitgebreide verzameling van tuchtrechtspraak rondom de notariële registergoederenpraktijk, een onderdeel algemene tuchtrechtspraak en een groot aantal civielrechtelijk belangrijke uitspraken van de Hoge Raad op het terrein van het registergoederenrecht. Dit alles in de vorm van compact samengestelde uittreksels van de betreffende uitspraken.

In het Handboek Registergoederenrecht worden veel, maar niet alle onderwerpen waarmee men in de registergoederenpraktijk in aanraking komt, behandeld. Zo ontbreekt nog een onderdeel over specifieke constructies zoals registergoed-cv's en lease van registergoederen. Die zullen in een volgende druk opgenomen worden.

1.6 GEHANTEERDE TERMEN

In de tekst komt steeds de term behandelaar voor. Met deze term worden de personen bedoeld die op een notariskantoor registergoedtransacties afwickelen. Dat kunnen notariële medewerkers of kandidaat-notarissen zijn, maar natuurlijk ook de notaris zelf. Onder huwelijk wordt ook het geregistreerd partnerschap begrepen, tenzij anders aangegeven. Wetsartikelen zonder nadere aanduiding zijn bepalingen uit het Burgerlijk Wetboek. Voor afkortingen wordt verwezen naar de in het handboek opgenomen lijst met afkortingen.

1.7 ORGANISATIESTRUCTUUR PRAKTIJKHANDBOEKEN VOOR HET NOTARIAAT

De handboeken worden geschreven door in totaal meer dan zeventig auteurs, meestal uit het notariaat afkomstig. De auteursrechten zijn ten titel van certificering overgedragen aan Stichting Beheer Auteursrechten Praktijkhandboeken Notariaat, gevestigd te Haren (Groningen). Het bestuur van deze stichting wordt gevormd door Wouter Burgerhart (RUG), Wilbert Kolkman (RUG) en Leon Verstappen (RUG, voorzitter). Deze stichting beheert de auteursrechten ten behoeve van de gezamenlijke auteurs. Het handboek wordt uitgegeven bij Walburg Pers te Zutphen (online en papieren versie).